

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Asociatia Grupul de Actiune Locala Crisul Negru

2014-2020

Cuprins

INTRODUCERE.....	3
CAPITOLUL I. PREZENTAREA TERITORIULUI SI A POPULATIEI ACOPERITE-ANALIZA DIAGNOSTIC.....	5
CAPITOLUL II: COMPONENTA PARTENERIATULUI.....	11
CAPITOLUL III. ANALIZA SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunitatilor si amenintarilor).....	13
CAPITOLUL IV: OBIECTIVE, PRIORITATI si DOMENII de INTERVENTIE	19
CAPITOLUL V: PREZENTAREA MASURILOR.....	23
M1/1C	23
M2/2B	28
M3/3A	33
M4/6A.....	37
M5/6B	42
M6/6B	46
CAPITOLUL VI: DESCRIEREA COMPLEMENTARITĂȚII ȘI/SAU CONTRIBUȚIEI LA OBIECTIVELE ALTOR STRATEGII RELEVANTE (NAȚIONALE, SECTORIALE, REGIONALE, JUDEȚENE ETC.).....	50
CAPITOLUL VII: DESCRIEREA PLANULUI DE ACTIUNE	52
CAPITOLUL VIII: DESCRIEREA PROCESULUI DE IMPLICARE A COMUNITĂȚILOR LOCALE ÎN ELABORAREA STRATEGIEI.....	60
CAPITOLUL IX: ORGANIZAREA VIITORULUI GAL - DESCRIEREA MECANISMELOR DE GESTIONARE, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI CONTROL A STRATEGIEI	63
CAPITOLUL X: PLANUL DE FINANTARE AL STRATEGIEI.....	68
CAPITOLUL XI :PROCEDURA DE EVALUARE SI SELECTIE A PROIECTELOR DEPUSE IN CADRUL SDL	70
CAPITOLUL XII: DESCRIEREA MECANISMELOR DE EVITARE A POSIBILELOR CONFLICTE DE INTERESE CONFORM LEGISLATIEI NATIONALE	72

INTRODUCERE

În România, implementarea abordării LEADER și funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) a început în perioada 2007-2013 prin intermediul Axei IV din PNDR.

Abordarea LEADER rămâne o prioritate și pentru noua perioadă de programare 2014-2020, deoarece dezvoltarea locală, plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC), răspunde cel mai bine satisfacerii nevoilor identificate în teritoriu prin implicarea actorilor locali.

Obiectivele specifice ale abordării LEADER, urmăresc:

- participarea membrilor comunităților rurale la procesul de dezvoltare locală și încurajarea acțiunilor inovative (spre exemplu, soluții noi la probleme vechi, introducerea și dezvoltarea unor produse noi, noi sisteme de piață, modernizarea activităților tradiționale prin aplicarea de noi tehnologii, etc.);
- încurajarea actorilor de la nivel local de a lucra împreună cu reprezentanții altor comunități din interiorul sau exteriorul țării;
- stimularea formării de parteneriate, pregătirea și asigurarea implementării strategiilor de dezvoltare locală.

Astfel, LEADER a devenit o parte integrantă a politicii de dezvoltare rurală care încurajează participarea locală pentru elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare durabilă a comunităților rurale locale.

În baza analizei nevoilor și priorităților specifice teritoriului, parteneriatul elaborează o strategie de dezvoltare locală, care oferă posibilitatea zonei să se dezvolte echilibrat față de specificul local existent.

Faptul că elaborarea strategiei are la bază consultarea actorilor locali pentru a stabili direcțiile de acțiune în perioada actuală de programare 2014-2020, pentru dezvoltarea rurală în teritoriul GAL, constituie elementul definitoriu pentru abordarea LEADER.

Strategia este elaborată plecând de la consultarea populației locale și funcție de nevoile identificate se propune implementarea unor măsuri care să contribuie la dezvoltarea acesteia.

În cadrul SDL se menționează un set coerent de măsuri adaptate priorităților specifice

teritoriului și valorificării potențialului autentic local al acestuia. Prin abordarea LEADER se vor implementa proiecte ce reprezintă o abordare inovativă multisectorială și transversală, în sensul în care se vor găsi soluții pentru aspectele care privesc dezvoltarea locală a zonei.

Proiectele vor fi implementate în aria de acoperire a GAL și în afara ei (cele care privesc formarea profesională/servicii), proiecte ce vor fi sprijinite financiar din fonduri publice integrale, sau la care se va putea adăuga cofinanțarea privată.

Incurajarea parteneriatului local să propună în cadrul strategiei modalități noi de abordare a dezvoltării locale, prin care să își valorifice mai bine bunurile și resursele locale, va avea ca rezultat o îmbunătățire a calității vieții pe plan local și se vor ameliora aspecte care privesc:

- atenuarea efectelor legate de tendința de îmbătrânire a populației și depopulare a zonei;

- farimitarea exploatațiilor agricole și practicarea unei agricultură de subzistență sau semi-subzistență;
- productivitate redusă atât în ceea ce privește culturile agricole, cât și în sectorul de creștere a animalelor, având o slabă doază tehnică la nivelul exploatațiilor;
- imposibilitatea valorificării directe a produselor agricole și a produselor tradiționale pe care le obțin, în condiții de eficiență economică;
- lipsa locurilor de muncă și migrarea tinerilor către oraș;
- insuficienta dezvoltare a infrastructurii de bază și infrastructurii sociale la nivel local;
- valorificarea insuficientă a patrimoniului cultural și natural local în scop educativ și turistic;
- lipsa diversificării activităților economice și a serviciilor pe plan local cu repercursiuni asupra nivelului redus al calității vieții;
- insuficienta preocupare pentru perfecționarea pregătirii profesionale a populației active din zonă pe domeniile lor de interes și accesul dificil la informații;
- lipsa unei implicări mai active a oamenilor din teritoriu la activități de informare, precum și participarea la activități culturale.

Parteneriatul Crisul Negru, compus din comunele (UAT) Capilna, Ceica, Holod, Sambata și Uileacu de Beius, nu a mai funcționat ca și Grup de Acțiune Locală, în perioada de programare 2007-2013, abordarea LEADER fiind o abordare nouă pe plan local.

Zona teritoriului GAL este amplasată în partea sudică a județului Bihor, având o populație de 12.088 locuitori și o suprafață totală de 276,56 km².

Prin strategia de dezvoltare locală, se vor susține categoriile de beneficiari care prin proiectele angajate vor urmări crearea de locuri de muncă, stabilirea tinerilor în localitățile GAL, trecerea către exploatații agricole viabile care să aducă valoare adăugată, punerea în valoare a mediului natural, reabilitarea clădirilor de patrimoniu, turismul rural, ameliorarea relațiilor dintre producători și consumatori, îmbunătățirea condițiilor de mediu, îmbunătățirea serviciilor și a pregătirii profesionale a persoanelor angajate în activități economice, etc.

Fata de măsurile menționate în strategia de dezvoltare locală, care să contribuie prin proiectele implementate la dezvoltarea zonei, parteneriatul Crisul Negru va desfășura și activități de cooperare, elaborând proiecte de cooperare ce vor fi finanțate prin Sub-măsură 19.3 - Cooperare, cu GAL-uri din teritoriu național și din afara țării.

Având în vedere lipsa de experiență a parteneriatului Crisul Negru în implementarea proiectelor de cooperare, la nivelul parteneriatului se vor iniția și proiecte de asistență tehnică pentru proiectele de cooperare finanțate tot prin Sub-măsură 19.3, acestea fiind un sprijin eficient pentru a stabili cadrul de desfășurare a acțiunilor de cooperare în cadrul unui proiect.

Tematica comună a proiectelor de cooperare se va fixa de către GAL Crisul Negru prin consultare cu GAL-urile partenere și va privi aspecte comune care se regăsesc în teritoriile GAL-urilor ce vor implementa proiectele de cooperare și care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor strategiei.

CAPITOLUL I. PREZENTAREA TERITORIULUI SI A POPULATIEI ACOPERITE- ANALIZA DIAGNOSTIC

Teritoriul acoperit de GAL “CRISUL NEGRU” include 5 localitati care fac parte din judetul Bihor: *Comuna Capalna, Comuna Ceica, Comuna Holod, Comuna Simbata, Comuna Uileacu de Beiuș* .

Numărul total de locuitori care fac parte din aria teritoriala GAL „Crisul Negru” este de 12.088 locuitori, dispusi pe o suprafață de 276,56 km².

Localitatile Grupului de Actiuni Locale - Crisul Negru se afla, la poalele munților Apuseni.Situate la granița de vest a Parcului Național Apuseni, într-un încântător decor natural, localitatile oferă un acces facil la frumusețile acestuia. Comunele au un peisaj extraordinar și o faună bogată, acesta fiind si motivul care îi convinge pe turiști să aleagă zona.

Prezentarea geografica si clima

Teritoriul GAL Crisul Negru cuprinde suprafața a 5 comune: *Comuna Ceica, Comuna Uileacu de Beius, Comuna Capalna,Comuna Holod, Comuna Simbata*, teritoriul prezentând continuitate teritorială și caracteristici comune și omogene în ceea ce privește relieful, clima, solurile, demografia, mediul economic, social și cultural.

1.1.1 Amplasarea

a) In zona sunt habitate si specii protejate prin Natura 2000, astfel in situl protejat Natura 2000 este obiectivul turistic-dig artificial pentru alimentarea Morii pe apa - loc. Ginta,care formeaza o cascada in functie de debitul apei pe Crisul Negru si Defileul Crișului Negru de la Uileacu de Beiuș.

b) Zone cu valoare naturala ridicata (HNV)

Dupa cum se poate observa din imaginea prezentata mai jos, Uileacul de Beius este o zona cu valoare naturala ridicata.

1.1.2 Relieful

Relieful in zona GAL este uniform , fiind amplasat in mare parte in depresiunea Crisul Negru si in zona de cimpie (Cimpia Crisurilor), alternind cu zona colinara.GAL este amplasat la poala muntilor din judetul Bihor, reprezentind zona mai joasa din judet.

1.1.3 Clima

Clima continental-moderată se află sub influența maselor de aer vestice, mai umede și mai răcoroase. Temperatura medie anuală variază între 6° și 10,5°C, iar cantitățile precipitațiilor căzute cresc de la vest spre est, fiind cuprinse între 500 și 1.200 mm. Rețeaua hidrografică, este formată din Crișul Negru și afluenții sai si prezintă mari variații de nivel, fapt ce a impus regularizarea cursurilor.

2. Analiza diagnostic referitoare la teritoriu si populatie, s-a facut plecand de la indicatorii de context mentionati in anexa IV din Reg. 808/2014, preluind insa doar acei indicatori care sunt relevanti pentru GAL Crisul Negru.

2.1 Populatia din GAL CRISUL NEGRU

Populația reprezintă numărul locuitorilor din aria geografică a GAL CRISUL NEGRU și după cum se poate observa în tabelul de mai jos, populația este de 12.088 locuitori, cu următoarea repartizare pe sexul feminin și masculin.

Tabel nr. 1

Total	12088
Masculin	5872
Feminin	6216

Sursa: INSSE

2.2. Structura pe grupe de vârstă

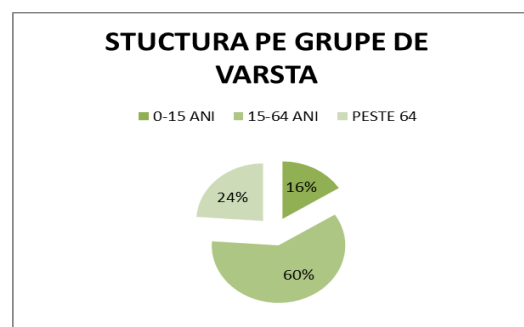
La nivelul întregului GAL

Tabel nr. 2

STUCTURA GRUPE VARSTA	PE DE	2011	2013
0-14 ANI		1931	1916
15-64 ANI		7289	7207
PESTE 64		2896	2858

Sursa: INSSE

Grafic nr. 1

Sursa:INSSE

În GAL CRISUL NEGRU, structura pe grupe de vârstă este reprezentată într-un procent foarte mare de către persoanele cu vârstă cuprinsă între 15-64 ani, dar și persoanele cu vârstă peste 64 ani, reprezintă un procent semnificativ, respectiv 24%. În ceea ce privește populația tânără, tendința din anul 2013, față de anul 2011 este de scădere a numărului de persoane în cadrul acestei categorii, ca urmare a unei rate a natalității scăzute din zonă, în special în localitățile Ceica și Uileacul de Beius.

2.3 Teritoriul

Tabel nr. 3

Total suprafața Km ² , din care	Suprafața totală Km ²	Agricola	Teren neagricol Km ²
276,56	203,02		73,54

Sursa: INSSE

Suprafața totală a teritoriului GAL CRISUL NEGRU este de 276.56 km², din care suprafața agricolă totală (incluzind toate categoriile de folosință ale terenului) este de 203,02 km², ceea ce reprezintă aproximativ 73% din suprafața totală.

2.4 Densitatea populației

Tabel nr.4

Nr. Locuitori	12.088
Suprafață	276.56
DENSITATEA= Nr. locuitori/ Suprafață	43.70

Sursa: INSSE

DENSITATEA populației pe teritoriul GAL-ului CRISUL NEGRU (stabilita ca si raport intre numarul de locuitori si suprafata, avand in vedere ca are 12.088 locuitori si 276.56 km²), este de 43.70 locuitori/km².

In tabelul de mai jos este prezentata densitatea si indicele de dezvoltare umana locala (IDUL), pentru localitatile care fac parte din Grupul de Actiune Locala - Crisul Negru :

Tabel nr.5

Cod SIRUTA	Numele localității			Număr locuitori-Recensământ 2011*		Suprafața totală	Densitate* Loc/km ²	IDUL/ sat ¹ IDUL/ oras mic ²
	Judet	Orase	Comune	Din Orase	Total	km ²	loc/km ²	
28148			Căpâlna		1663	54,89	30,29%	42,71
28335			Ceica		3591	81,83	43,88%	54,57
29573			Holod		3309	66,07	50,08%	43,81
31057			Sâmbăta		1475	29,95	49,24%	48,86
31921			Uileacu de Beiuș		2050	43,82	46,78%	57,91
					12.088	276,56	43,71%	

La nivelul intregului GAL ca valoarea indicelui de dezvoltare umana locala (IDUL) este mai mica de 55, in patru din cele cinci localitati, se poate aprecia ca zona GAL reprezinta o zona saraca, pentru care proiectele de dezvoltare locala reprezinta o importanta majora, pentru a determina populatia sa ramina in zona si sa fie atrasa de zona.

2.5 Rata ocuparii fortei de munca

Tabel nr.6

POPULATIE OCUPATA	5.092
POPULATIE TOTALA	12.088

Sursa: INSSE

RATA OCUPARII

FORTEI DE MUNCA , se calculeaza raportind

POPULATIA OCUPATA/ POPULATIA TOTALA*100 ; la nivelul intregului GAL este de 42,12% ($5.092/12.088*100 = 42,12\%$)

Dupa cum se poate constata, in GAL CRISUL NEGRU, populatia este ocupata intr-un procent mai mic de jumatate din totalul populatiei zonei. Acest nivel scazut este influentat atit de faptul ca exista un procent mare de populatie imbatrinita, cit si de faptul ca nu sunt dezvoltate activitati prin care sa se creeze locuri de munca si sa creasca astfel numarul populatiei ocupate, care poate sa dispuna de resurse financiare pentru a avea un trai decent.

In acest context se manifesta si fenomenul migratiei, populatia de la nivelul anului 2013 fiind in scadere fata de populatia raportata la nivelul anului 2011.

2.6 Rata somajului

Rata șomajului se determina ca un raport intre numarul somerilor identificati in zona si totalul populatiei active din zona.

In GAL CRISUL NEGRU rata somajului reprezinta 4,89%

Rata somajului = $\text{NUMAR SOMERI} / \text{POPULATIA ACTIVA} * 100 = 262 / 5354 * 100 = 4.89\%$

2.7 Structura ocuparii fortei de munca

La nivelul GAL, ponderea cea mai mare a populatiei ocupate o reprezinta sectorul agricol, avind o medie de 64%, iar in cadrul comunelor componente, ponderea cea mai mare o detine in sectorul agricol populatia ocupata din comuna Capilna (71%).

In ceea ce priveste sectorul de activitati economice non -agricole (industrie si artizanat), acestea reprezinta 16% din totalul populatiei ocupate de la nivelul GAL, procentul cel mai mare fiind inregistrat la nivelul comunei Uileacu de Beius (26%). Serviciile reprezinta 10% din populatia ocupata de la nivelul intregului GAL ; procentul cel mai mare in ceea ce priveste populatia ocupata in domeniul serviciilor, se regaseste la nivelul comunei Simbata (22%).

2.8 Rata saraciei

Rata sărăciei absolute reprezintă ponderea persoanelor din gospodăriile ale căror cheltuieli de consum pe adult echivalent sunt mai mici decât pragul de sărăcie în populatia totală.

Analiza sectorului agricol

Agricultura este domeniul de activitate principal la nivelul GAL, reprezentind 56% la nivelul structurii economiei locale.

La nivelul GAL agricultura este reprezentata atit de sectorul vegetal cit si de sectorul zootehnic.

Structura sectorului vegetal este reprezentată preponderent de cultura cerealelor (griu, porumb, orz, triticale), plante tehnice (sfecla de zahar, floarea soarelui, in pentru fibra, tutun), cultura cartofului si a legumelor, precum si a platelor furajere. Deasemenea sunt livezi de pomi fructiferi si plantatii de vita de vie, pasuni si finete.

Cultura plantelor furajere, se înscrie ca un element cu importanță crescută în structura culturilor de câmp și totodată în lanțul producției agricole, fiind o importantă verigă de suport a sectorului zootehnic. Mai importante, atât prin suprafețele cultivate cât și prin valoarea lor furajeră, sunt culturile de lucernă, trifoi, porumbul pentru siloz, sfecla furajeră și bostănoasele de nutreț (acestea din urmă fiind cultivate mai ales intercalate cu prășitoarele). Atât în cazul celor perene, cât și al celor anuale, culturile de plante furajere au o reprezentare semnificativa.

Creșterea animalelor este o preocupare de bază a locuitorilor: bovine, ovine, porcine, caprine, cabaline; productia care este realizata avind destinatie atit pentru consum propriu (autoconsum), cit si pentru prelucrare industrială de catre unitati mari de profil amplasate in orase (Oradea, Salonta, Beiuș).

3. Infrastructura turistica

Cu toate ca zona teritoriului GAL se afla amplasata in vecinatatea Parcului national al Muntilor Apuseni, beneficiind de prezenta unor atractii turistice unice (Valea Ormanului, Barajul peste Crișul Negru de la Uileacu de Beiuș și Piatra Petranilor) si a unui decor natural deosebit, turismul in zona este insuficient dezvoltat. In zona sunt putine pensiuni agroturistice functionale. Nu este valorificat suficient specificul local (gastronomie si produse alimentare traditionale, articole mestesugaresti, traditii si obiceiuri locale) care ar contribui la cresterea numarului de turisti si a zilelor petrecute de catre acestia in unitatile de cazare din zona.

4. Infrastructura locala si sociala

Servicii de baza

La nivelul teritoriului GAL se presteaza *servicii medicale* prin intermediul cabinetelor medicale individuale apartinand medicilor de familie, cabinete stomatologice si farmacii.

Educatie si formare profesionala

In teritoriului GAL nivelul de educatie include invatamintul prescolar (gradinite) si invatamintul scolar (primar si gimnazial). Continuarea procesului de educatie se poate face in alte localitati din zona.

La nivelul localitatilor din zona GAL, se organizeaza periodic, tirguri, unde localnicii au posibilitatea sa isi achizitioneze produse si in acelasi timp sa-si valorifice produsele proprii. Este o forma de comercializare locala, mai diversificata si cu un impact mai mare, existind o traditie in acest sens care individualizeaza fiecare tirg in parte si atrage deasemenea vizitatori si din imprejurimi.

5. Prezentarea identitatii culturale a zonei si a patrimoniului cultural material

In toate localitatile care compun GAL-ul Crisul Negru se afla monumente de patrimoniu sub forma monumentelor istorice, de arhitectură, situri și ansambluri arheologice, ceea ce confera zonei o atractie turistica deosebita si turistilor interesati de aceste vestigii, posibilitatea de a le cunoaste. Aceste obiective de patrimoniu trebuiesc intretinute si facute cunoscute pentru turistii care vin in zona si pot fi atrasi de aceste monumente.

CAPITOLUL II: COMPONENTA PARTENERIATULUI

Componenta parteneriatului din punct de vedere al reprezentarii in sectoarele de interes, se prezinta astfel:

- **Parteneri publici**, detin o pondere de 21,74% din totalul membrilor parteneriatului GAL Crisul Negru, si sunt reprezentati de :
  - Comuna Uileacu de Beius ,cu sediul primariei in satul UILEACU DE BEIUS, nr. 73;
  - Comuna Holod cu sediul primariei in satul HOLOD, nr. 228;
  - Comuna Capalna cu sediul primariei in satul CAPALNA, nr.115;
  - Comuna Ceica cu sediul primariei in satul CEICA, nr. 57;
  - Comuna Sambata cu sediul primariei in satul SAMBATA, nr. 5;
- **Parteneri privati**, detin o pondere de 60,87% din totalul membrilor parteneriatului GAL Crisul Negru si sunt reprezentati de 14 firme, dupa cum urmeaza:
  - ✓ Firme care desfasoara activitate agricola
    1. MONEA IOAN MIHAI PEROANA FIZICA AUTORIZATA
    2. TODINCA ALINA MARIANA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA
    3. CUCIU LA IOANA CLAUDIA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA
    4. BENEDEK IOAN NORBERT PERSOANA FIZICA AUTORIZATA
    5. BENEDEK ANTONIA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA
    6. MARA ALEXANDRA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA
    7. IANCU NICOLAE SORIN, PERSOANA FIZICA AUTORIZATA
    8. ANDOR ADRIANA FLORINA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA
  - ✓ Firme care desfasoara activitate non-agricola
    9. S.C ADJUR S.R.L
    10. SOLOMIE RADU GEORGE INTREPRINDERE FAMILIALA
    - 11.S.C TIHAYNER IMPEX S.R.L
    - 12.S.C PROIECT CONSULT S.R.L
    - 13.S.C TUDOR FOREST S.R.L
    - 14.PIT IOAN DANIEL PERSOANA FIZICA AUTORIZATA

Dupa cum se poate observa, din cele 14 firme incluse in parteneriatul GAL-ului Crisul Negru, mai mult de jumatate (8 din 14) dintre aceste firme activeaza in sectorul agricol.

- **Societatea civilă** detine o pondere de 13,04% din totalul membrilor parteneriatului GAL-ului Crisul Negru, si este reprezentata de 3 ONG-uri, dupa cum urmeaza:
  - ASOCIATIA URBARIARISTILOR, CRESCATORILOR DE ANIMALE SI PASUNAT DUMBRAVA
  - ASOCIATIA CRESCATORILOR DE ANIMALE “PLAIUL GOJDU”
  - ASOCIATIA URBARIALA “STEJARUL”
- **Persoane fizice relevante** detin o pondere de 4,35% din totalul membrilor parteneriatului GAL-ului Crisul Negru, acest sector fiind reprezentat de presedintele GAL-ului.

Componenta parteneriatului este reprezentativa pentru principalele sectoare de interes care privesc dezvoltarea teritoriului.

Autoritatile publice locale si societatea civila pot contribui la dezvoltarea teritoriului prin strategia de dezvoltare locala, primind un sprijin financiar pentru proiecte care privesc infrastructura sociala si infrastructura turistica si de patrimoniu.

Sectorul privat reprezentat de firme cu profil agricol , poate primi sprijin financiar in cadrul strategiei pentru proiecte care privesc realizarea unor exploatare agricole viabile, integrate, dezvoltind lanturi scurte de comercializare a produselor si primind sprijin financiar si pentru certificarea produselor locale.

Sectorul privat reprezentat de firme care activeaza in principal in sectorul non-agricol, vor putea primi sprijin pentru proiecte care privesc diversificarea activitatilor economice, a serviciilor si crearea de locuri de munca, realizarea de structuri turistice la nivel local.

La nivelul teritoriului se pot finanta proiecte care privesc formarea profesionala continua pentru populatia din zona, cu implicare in cresterea competentelor celor interesati in diferite sectoare de activitate.

Persoana fizica relevanta este reprezentata de presedintele Parteneriatului Crisul Negru, doamna Birou Anca, care are experienta acumulata in domeniu privat. In prezent detine functia de manager in Asociatia Eco Holod, asociatie ce are ca obiect Intretinere si creare spatii verzi si care poate sprijini prin experienta sa, autoritatile publice locale.

CAPITOLUL III. ANALIZA SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunitatilor si amenintarilor)

Analiza SWOT, a carei utilitate consta tocmai in faptul ca poate orienta dezvoltarea ulterioara a zonei, in toate domeniile care au fost prezentate in analiza diagnostic, mentionind insa si posibile constrangeri care pot influenta directiile de dezvoltare, este prezentata in acest capitol.

Teritoriul GAL (reprezentat de comunele Capalna, Ceica, Simbata, Horod si Uileacu de Beius) are un amplasament care ii confera posibilitatea de a avea un acces usor la caile de comunicatie si care il leaga de orase importante din judetul Bihor (Oradea,Beius, Salonta).

In teritoriu sunt arii protejate (zone incadrate la “**Natura 2000**”) cu scopul de a menține într-o stare de conservare favorabilă cele mai importante tipuri de habitate si specii.

In teritoriu sunt si zone incadrate in categoria **Zone cu Valoare Naturală Ridicată (HNV)**, ceea ce arata ca in zona sunt terenuri caracterizate de **prezența vegetației naturale și semi-naturale** (pășuni), bogată în specii de plante si care include elemente naturale.

In ceea ce priveste populatia, densitatea este de **43,71%** la nivelul GAL, putand sa consideram aceasta zona ca apartinand categoriei de zone sarace, avind un indice de dezvoltare umana locala (IDUL) cu valori mai mici de 55 in cazul a patru din cele cinci localitati din componenta GAL-ului.

Populatia prezinta o tendinta de scadere, comparind datele statistice de la nivelul anului 2011 cu cele ale anului 2013, la toate grupele de virsta.

Tendinta de migrare se manifesta ca urmare a faptului ca zona nu este dezvoltata din punct de vedere economic, nu ofera posibilitatea gasirii locurilor de munca

Diferenta intre nivelul de trai din zona rurala acoperita de GAL si zona urbana este semnificativa, inclusiv in ceea ce priveste accesul la servicii medicale, educatie, infrastructura de baza, viata sociala, etc.

Analizind gradul de ocupare a populatiei la nivelul teritoriului GAL, se constata faptul ca doar jumătate din totalul populatiei il reprezinta „populatia ocupata” ; la nivelul comunelor,rata somajului este apreciabila.

Populatia ocupata lucreaza preponderent in sectorul agricol.De altfel, agricultura este sectorul economiei locale cel mai reprezentativ (peste 50%).

Marea majoritate a localnicilor practica o agricultura de semi-subzistenta sau subzistenta, pentru autoconsum si doar o mica parte pentru comercializare.

Culturile agricole principale sunt reprezentate de culturi cerealiere, plante tehnice, cartofi, legume, pomi si vita de vie.

Este foarte important ca la nivel local, populatia tinara sa fie atrasa spre sectorul agricol si sa dezvolte acest sector, intrucat tendinta de imbatrinire a populatiei care lucreaza in sectorul agricol se manifesta in toate localitatile.

Posibilitatea de a dezvolta sectorul „produselor traditionale”, ofera producatorilor oportunitatea de obtinere a unor venituri mai mari decit veniturile obtinute din simpla livrare a materiilor prime catre fabricile de industrie alimentara din zona.

Prin alocarea unor sume forfetare, exploatarele agricole se pot dezvolta trecind de la stadiul de semi-subsistentă sau subsistentă la cel de exploatare viabilă, capabilă să contribuie la dezvoltarea economică a zonei.

La nivelul exploatareii se pot realiza atât activități care să contribuie la îmbunătățirea bazei materiale, printr-o extindere a suprafeței cultivate, înființarea de vii și livezi, dotare tehnică, spații de adăpost pentru animale, dar și activități integrate. Prin activitățile integrate, produsele agricole obținute la nivelul fermei pot fi transformate prin prelucrarea lor în produse cu valoare adăugată mai mare, care pot fi valorificate direct de către producător, asigurând astfel un lanț scurt de comercializare.

Lanțul scurt de comercializare, forme asociative care să faciliteze desfășurarea, găsirea unor soluții gen „asigurarea cosului de livrare permanent” către consumatori sau, oferirea unor „abonamente” pentru livrarea marfurilor constituie acțiuni „inovative”, pentru zonă.

Din aspectele prezentate mai sus, obiectivul specific care trebuie atins prin această strategie îl reprezintă *„sustinerea sectorului agricol prin atragerea tinerilor fermieri să dezvolte exploatarele agricole viabile prin ferme de familie”*.

Posibilitatea de a certifica produsele tradiționale prin susținerea financiară a fermierilor, primind o sumă fixă printr-o „schema de calitate” poate fi o oportunitate ce poate fi valorificată pe plan local.

Obiectivul specific care se desprinde din analiza SWOT întreprinsă privind aceste aspecte îl reprezintă *„sustinerea sectorului agricol pentru a realiza lanțuri scurte agro-alimentare de comercializare și găsirea unor forme asociative pentru valorificarea produselor”*.

Susținerea unor cursuri de formare profesională continuă, care să asigure în rândul fermierilor un nivel de cunoaștere îmbunătățit privind tehnologiile de cultură și de creștere a animalelor în acord cu protejarea mediului, dobândirea de cunoștințe privind obținerea și atestarea unui „produs tradițional”, aspecte de fiscalitate, constituie o oportunitate pentru zonă.

În ceea ce privește sectorul non-agricol de la nivelul localităților, se constată că activitatea preponderantă o reprezintă cea comercială.

Cele mai multe din aceste unități economice au un număr redus de angajați (0-9) și doar în două fabrici de încălțăminte numărul angajaților este mai mare.

Față de această situație, diversificarea activităților la nivel local, prin dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii reprezintă o prioritate; creșterea numărului locurilor de muncă va putea diminua migrația populației către zone mai atractive în ceea ce privește accesul la piața muncii. În acest sens poate fi identificată oportunitatea de a fi sprijiniți cei care doresc să desfășoare o activitate economică diferită de cea agricolă, printr-o sumă forfetară, care să le asigure baza materială de producție.

În sfera serviciilor, numărul personalului angajat este mic, fiind de 10%. Diversificarea pe plan local implică și diversificarea serviciilor medicale, juridice, de contabilitate, etc. Sprijinirea financiară pentru dezvoltarea serviciilor constituie o oportunitate pentru creșterea calității vieții în zona GAL.

Nu este valorificat suficient potențialul turistic al zonei, nu se oferă turiștilor posibilități de informare privind obiectivele ce pot fi vizitate, posibilitățile de cazare și servirea mesei.

Dezvoltarea turistică a zonei va crea posibilitatea ca pe plan local să se găsească și alte modalități de valorificare a produselor tradiționale locale, în meniuri locale

specifice oferite turistilor, in pachete de servicii care includ organizarea de evenimente si cunoasterea gastronomiei locale.

Obiectivul specific care se desprinde din analiza SWOT intreprinsa privind aceste aspect il reprezinta *"dezvoltarea activitatilor non-agricole folosind resurse locale, pentru a raspunde abordarii LEADER privind caracterul inovativ al activitatilor intreprinse"*.

La nivelul comunelor din teritoriul GAL au fost intiate si realizate partial lucrari de infrastructura locala la scara mica, prin care s-au asfaltat drumuri, s-a realizat partial alimentarea cu apa a localitatilor si reseaua de canalizare, s-au facut reparatii la obiective locale de interes public (camin cultural, primarie).

De asemenea se asigura la nivelul localitatilor servicii de asistenta medicala si educationale, dar la nivel primar (medicina de familie) si gradinite si scoli pentru ciclul primar si gimnazial.

Imbunatatirea dotarilor de la nivelul unitatilor publice trebuie sa ramina o prioritate pentru zona.

Dezvoltarea infrastructurii sociale poate constitui pentru abordarea LEADER din GAL-ul Crisul Negru un aspect „inovator”, care poate duce la cresterea calitatii vietii in zona.

Astfel, faptul ca la nivelul comunelor se realizeaza cite un tirg saptaminal, pentru ca locuitorii din zona sa intre in contact unii cu altii, sa-si valorifice produsele proprii, sa se aprovizioneze in acelasi timp cu alte produse ce le face trebuinta, este un lucru util pentru toata populatia.

Ca si oportunitate identificata ar fi sprijinul financiar acordat pentru amenajarea si extinderea acestor spatii de comercializare si posibilitatea ca periodic, la nivelul comunelor sa se organizeze cite un „festival tematic”, care sa fie reprezentativ pentru fiecare si in care sa fie promovate cu precadere produsele specifice.

Caminele culturale pot fi sprijite sa desfasoare activitati recreative si pentru copii. Se pot crea biblioteci virtuale prin dotarea cu calculatoare si alte echipamente informatice.

Tot prin asigurarea finantarii infrastructurii sociale poate fi sprijinita si comunitatea roma din zona, asigurind accesul copiilor romi la activitati recreative organizate pentru ei, organizarea unor actiuni de informare a acestora privind posibilitatile de calificare si identificarea celor interesati.

In urma aspectelor prezentate mai sus, se poate stabili ca si obiectivul specific de realizat *"dezvoltarea infrastructurii sociale la nivel local pentru a raspunde abordarii LEADER privind caracterul inovativ al activitatilor intreprinse"*.

Fata de prezenta unor elemente de patrimoniu cultural, arhitectural, religios, in zona, o oportunitate ar fi sustinerea financiara pentru refacerea si/sau intretinerea lor.

Folosirea mijloacelor diversificate de informare (brosuri, materiale virtuale de prezentare, harti turistice, aplicatii web pentru prezentarea elementelor de patrimoniu) privind obiectivele turistice si realizarea unei infrastructuri turistice utile, va fi benefica pentru dezvoltarea turistica a zonei.

Obiectivul specific care se desprinde din analiza SWOT intreprinsa, il reprezinta *”dezvoltarea infrastructurii turistice si de patrimoniu la nivel local pentru a raspunde abordarii LEADER privind caracterul inovativ al activitatilor intreprinse”*.

Fata de analiza prezentata mai sus, putem sa identificam la nivelul teritoriului GAL Crisul Negru, punctele tari, punctele slabe, oportunitatile care pot fi valorificate dar si amenintarile care pot sa influenteze punerea lor in practica.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Exista zone care pot fi incadrate in “Natura 2000” si zone cu inalta valoare naturala (HNV). • Teritoriul comunelor este străbătut de o retea de drumuri care faciliteaza legatura intre localitati. • Relieful este variat, incluzand pe teritoriul său forme de deal, campie, propice pentru desfasurarea agriculturii, dar si zone cu peisaje naturale propice incurajarii turismului; • Prezența în apropierea teritoriului GAL a orașelor are un impact pozitiv asupra schimburilor comunității locale cu exteriorul (mărfuri, servicii medicale, educație, locuri de muncă, etc.); • Amplasarea teritoriului GAL in apropierea zonelor de mare atractivitate turistica; • Posibilitatea de a atrage tinerii sa lucreze in exploataii agricole viabile; • Existenta in zona a unor activitati economice non-agricole. • Existenta unei infrastructuri turistice care poate fi dezvoltata; • Existenta unei infrastructuri sociale prin care se asigura la nivel local servicii medicale, de invatamint, sportive si de petrecere a timpului liber, ce poate fi imbunatatita; • Evenimente, festivaluri, sărbători organizate în parteneriat și 	<ul style="list-style-type: none"> • Densitate redusa a populatiei din zona, cu tendinta de migare spre alte zone si imbatrinire a celei ramase. • Acces dificil, în lipsa unei infrastructuri rutiere adecvate, catre punctele pitorești ale comunelor; • Structura farimitata a explotatiilor agricole, lucrate individual, cu implicatii in productivitate (scazuta); • Lipsa posibilitatilor de valorificare superioara a produselor primare obtinute; • Venituri mici obtinute la nivelul exploatatilor agricole si incadrarea lor in exploatatii de semi-subsistenta sau subsistenta; • Activitatile economice non-agricole din zona nu ofera suficiente locuri de munca pentru populatia locala; • Cu toate ca exista infrastructura turistica, aceasta este insuficient dezvoltata si sunt atrasi putini turisti; • Serviciile de la nivelul localitatilor nu asigura decit la un nivel minim nevoile localnicilor. • Infrastructura de baza este insuficienta; • Obiectivele de patimoniu nu sunt puse corespunzator in valoare si atrase in circuitul turistic al zonei; • Nu sunt intretinute obiectivele ce constituie patrimoniu, în lipsa

<p>cooperare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existenta unei infrastructuri locale de baza ce poate fi imbunatatita; • Existenta unor obiective ce pot constitui elemente de patrimoniu cultural; • Existenta posibilitatii de a desfasura actiuni „inovatoare”, gasind solutii noi la probleme existente. • Existenta posibilitatii de a dezvolta activitati economice care sa protejeze mediul. 	<p>investitiilor directe pentru conservarea acestora ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nu sunt suficient de bine puse in valoare resursele artistice ale zonei.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilizarea tinerilor in agricultura si crearea de exploataii agricole viabile; • Dezvoltarea de produse traditionale si realizarea unor lanturi scurte de aprovizionare ; • Diversificarea posibilitatilor de valorificare a produselor prin gasirea unor solutii inovatoare; • Diversificarea activitatilor non agricole si incurajarea micilor intreprinzatori; • Dezvoltarea si diversificarea infrastructurii turistice; • Imbunatatirea infrastructurii de baza si a celei sociale la nivel local; • Conservarea patrimoniului local si atragerea lui in circuitul turistic al zonei; • Investitii directe pentru conservarea patrimoniul cultural local; • Integrarea comunitatii romne la nivel local. • Imbunatatirea formarii profesionale continue a populatiei si informarea ei asupra aspectelor de mediu; • Imbunatatirea activitatilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiente venituri la bugetele locale pentru continuarea lucrarilor de infrastructura locala, incepute; • Evoluții demografice nefavorabile; • Riscul deteriorarii elementelor de patrimoniu, în lipsa investitiilor directe pentru conservarea acestora ; • Perderea traditiilor locale, odata cu trecerea timpului (neglijarea mostenirii culturale); • Insuficiente fonduri alocate in cadrul strategiei de dezvoltare locala pentru a valorifica toate oportunitatile locale identificate.

recre-ative si sociale la nivel local;

- Realizarea de lucrari, brosurii prin care zona sa fie mai bine cunoscuta.
- Atragerea investitorilor români și străini în zonă și crearea de locuri de muncă pentru localnici;

CAPITOLUL IV: OBIECTIVE, PRIORITATI si DOMENII de INTERVENTIE

I.Obiectivul de restructurare si crestere a viabilitatii exploatatii agricole

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt stabilite urmatoarele prioritati si domenii de interventie :

P1: Incurajarea transferului de cunostinte si a inovarii in agricultura, silvicultura si zonele rurale.

-Domeniul de interventie 1C -Incurajarea invatarii pe tot parcursul vietii si a formarii profesionale in sectoarele agricol si forestier.

Masura “Formare profesionala” - M1/1C

Aceasta masura se incadreaza in prevederile art.14 din Reg.1305/2013.

Indicatorul de monitorizare pentru masura aferenta Domeniul de interventie 1C este “Numarul total al participantilor instruiti”-100 persoane.

P2:Cresterea viabilitatii fermelor si a competitivitatii tuturor tipurilor de agricultura in toate regiunile si promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionarii durabile a padurilor.

- Domeniul de interventie 2B - Facilitarea intrarii in sectorul agricol a unor fermieri calificati corespunzator si, in special , a reinnoirii generatiilor.

Masura”Sprijin pentru exploatatii agricole” - M2/2B

- Masura vizeaza obiectivele art.19 (1)(a)(i) din Reg.1305/2013 si priveste un sprijin financiar forfaitar acordat la nivelul explotatiilor agricole, stabilit in baza unui plan de afaceri (prevedere art.19 (4) din Reg.1305/2013);

Indicatorul de monitorizare pentru masura aferenta Domeniului de interventie 2B, este “Numarul de exploatatii agricole/beneficiari sprijiniti” - 6 exploatatii agricole/beneficiari sprijiniti

Contributia acestor masuri vizeaza obiectivele transversale de mediu si inovare (vizeaza criteriul de selectie CS4.5- contributia masurilor din SDL la obiectivele transversale).

Este o masura complementara masurii care priveste “Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor” (vizeaza criteriul de selectie CS4.2-complementaritatea masurilor propuse in SDL).

P3:Promovarea organizarii lantului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare si comercializare a produselor agricole, a bunastarii animalelor si a gestionarii riscurilor in agricultura.

-Domeniul de interventie 3A - Imbunatatirea competitivitatii producatorilor primari printr-o mai buna integrare a acestora in lantul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al cresterii valorii adaugate a produselor agricole, al promovarii pe pietele locale si in cadrul circuitelor scurte de aprovizionare , al grupurilor de producatori si al organizatiilor interprofesionale.

Masura “Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor” - M3/3A

Masura este stabilita in baza prevederilor art.16(1)(b) din Reg.1305/2013.

Indicatorul de monitorizare pentru masura aferenta Domeniului de interventie 3A, este "Numarul de exploatare agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la pietele locale si la circuitele de aprovizionare scurte, precum si la grupuri /organizatii de producatori" - 6 exploatare agricole.

Contributia acestei masuri vizeaza obiectivul transversal inovare (vizeaza criteriul de selectie CS4.5- contributia masurilor din SDL la obiectivele transversale).

Este o masura complementara masurii care priveste "Sprijin pentru exploatare agricole" (vizeaza criteriul de selectie CS4.2-complementaritatea masurilor propuse in SDL).

Obiectivul III.Diversificarea activitatilor economice, crearea de locuri de munca, imbunatatirea infrastructurii si serviciilor pentru imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale.

Prioritatea P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale.

-Domeniul de interventie 6A - Facilitarea diversificarii, a infiintarii si a dezvoltarii de intreprinderi mici, precum si crearea de locuri de munca.

Masura "Sprijinirea diversificarii si crearea de locuri de munca" - M4/6A

Masura vizeaza obiectivele Art.19 (1)(a)(ii) din Reg.1305/2013 si priveste un sprijin financiar forfaitar stabilit in baza unui plan de afaceri (prevedere art.19 (4) din Reg.1305/2013).

Indicatorul de monitorizare pentru masura aferenta Domeniului de interventie 6A,este "Locuri de munca create" -10 locuri de munca create (vizeaza criteriul de selectie CS4.4 - contributia SDL la realizarea indicatorului specific prioritatii 6B-crearea de locuri de munca).

Contributia acestei masuri vizeaza obiectivul transversal inovare (vizeaza criteriul de selectie CS4.5 - contributia masurilor din SDL la obiectivele transversale).

Trei masuri care asigura realizarea unei singure prioritati (vizeaza criteriul de selectie CS4.1-sinergia dintre masurile propuse in SDL).

-Domeniul de interventie 6B - Incurajarea dezvoltarii locale in zonele rurale".

Masura "Investitii in infrastructura sociala"- M5/6B

Masura stabilita vizeaza obiectivele Art.20 (1)(d) din Reg.1305/2013, privind investitii in infrastructura sociala;

Masura "Investitii in infrastructura turistica si de patrimoniu" - M6/6B

Masura stabilita vizeaza obiectivele Art.20 (1)(e)(f) din Reg.1305/2013, privind investitii in infrastructura turistica asociata cu intretinerea, refacerea patrimoniului cultural din zona.

Indicatorul de monitorizare pentru masurile aferente Domeniului de interventie 6B,este "Populatia neta care beneficiaza de servicii/infrastructura imbunatatite" - 3000 de persoane.

Indicator specific "Numarul obiectivelor de patrimoniu cultural care au beneficiat de sprijin financiar prin aceasta masura" - 4.

Contributia acestor masuri vizeaza obiectivul transversal inovare.

Fiind trei masuri care asigura realizarea unei singure prioritati se poate aprecia sinergia dintre masurile propuse in cadrul acestui SDL (M4/6A, M5/6B, M6/6B).

• Ierarhizarea prioritatilor si a masurilor propuse

Ierarhizarea prioritatilor si a masurilor s-a facut functie de alocarea financiara.

-P6 - alocarea financiara ce mai mare (30%), sunt incluse cele doua masuri care privesc infrastructura sociala (20% din alocarea financiara) si infrastructura turistica si de patrimoniu (10% din alocarea financiara).

-P2 - alocare financiara de 25%, este propusa o masura care vizeaza realizarea de exploatare agricole viabile prin atragerea fermierului tinar sa se instaleze in ferma de familie.

-P6 - alocare financiara de 15%, pentru care este propusa o masura ce vizeaza dezvoltarea de activitati non-agricole si crearea de locuri de munca (vizeaza criteriul de selectie CS4.4 privind contributia SDL la realizarea indicatorului specific -“Locuri de munca create”).

-P3 - alocare financiara de 5%, include o masura care vizeaza sprijinirea obtinerii certificarii unor produse traditionale.

Este complementara celei care priveste dezvoltarea exploatareilor agricole viabile (vizeaza criteriul de selectie CS4.2-complementaritatea masurilor propuse in SDL).

-P1 - alocare financiara de 5%, include o masura care vizeaza formare profesionala.

Logica interventiei in programare

Obiectivul de dezvoltare rurala 1	Prioritati de dezvoltare rurala	Domenii de interventie	Masuri	Indicatori de rezultat
	P1	1C	“Formare profesionala” M1/1C	Numarul total al participantilor instruiti - 100
	P2	2B	“Sprijin pentru exploatare agricole” M2/2B	Numarul de exploatare agricole/beneficiari sprijiniti -6
Obiective transversale			Mediu si inovare	
	P3	3A	Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor M3/3A	Numarul de exploatare agricole care primesc sprijin pentru participarea la schemele de calitate, la pietele locale si la circuitele de aprovizionare scurte - 6

Obiective transversale			Inovare	
Obiectivul de dezvoltare rurala 3 Obiective transversale	P6	6A	Sprijinirea diversificarii si crearea de locuri de munca M4/6A	Locuri de munca create - 10
			Inovare	
		6B	Investitii in infrastructura sociala M5/6B	“Populatia neta care beneficiaza de servicii/infrastructura imbunatatite - 3000
			Investitii in infrastructura turistica si de patrimoniu M6/6B	Indicator specific “Numarul obiectivelor de patrimoniu cultural care au beneficiat de sprijin financiar prin aceasta masura” - 4.
Obiective transversale			Inovare	

CAPITOLUL V: PREZENTAREA MASURILOR

Denumirea Masurii - „Formare profesionala”

Codul Masurii:

M1/1C

Tipul masurii - servicii

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contribuției la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Din analiza SWOT, realizata la nivelul teritoriului GAL, au fost identificate nevoi privind diminuarea efectelor produse de procesul de imbatrinire a populatiei care lucreaza in agricultura, evident la nivelul tuturor localitatilor. Atragerea populatiei tinere catre sectorul agricol devine o prioritate pentru stabilizarea tinerilor si implicarea lor in acest sector.

Agricultura practicata la nivelul teritoriului GAL are la baza experienta dobindita de catre localnici de-a lungul timpului, cu implicatii la nivelul productivitatii muncii, a protectiei mediului si valorificarii produselor.

Sustinerea unor cursuri de formare profesionala continua, care sa asigure in rindul fermierilor un nivel de cunoastere imbunatatit privind tehnologiile de cultura si de crestere a animalelor in acord cu protejarea mediului, cunoasterea modului de obtinere si atestare a unui „produs traditional”, aspecte de fiscalitate, constituie o oportunitate pentru zona.

Posibilitatea de a dezvolta sectorul „produselor traditionale”, ofera producatorilor posibilitatea de obtinere a unor venituri mai mari, aceasta fiind o solutie inovativa, in sensul in care aduce o rezolvare noua la o problema existenta.

In acest context formarea profesionala continua pentru locuitorii GAL care activeaza in sectorul agricol va fi o oportunitate pentru a dezvolta competente noi, utile in activitatea curenta de la nivelul fermei , dar si pentru a le da posibilitatea sa se diversifice la nivelul produselor obtinute, sa le poata valorifica mai usor si mai eficient.

Formarea profesionala contiuna se va face atit in cadrul unor cursuri de formare de scurta durata vizind obtinerea unor competente din domeniul in care activeaza cursantii, cit si in cadrul unor seminarii prin care vor fi sustinute activitati de informare asupra unor aspecte generale care privesc managementul de la nivelul fermei.

La aceste cursuri vor fi paricipanti din toate localitatile GAL, selectati de catre furnizorul de formare in baza unor criterii care sa asigure omogenitate grupului, putind astfel sa fie adaptat continutul cursului la nivelul de instruire al participantilor. Vor fi vizati cu precadere tinerii fermieri si cei care au beneficiat

de sprijin financiar pentru instalarea lor, dar si alte categorii interesate de aceste cursuri. Participarea este transparenta si nediscriminatorie.

Numarul sesiunilor de formare se vor stabili de catre furnizorul de formare, functie de solicitarile de participare primite din teritoriu, dar se va urmari ca numarul cursantilor sa fie astfel stabilit incit sa confere eficienta acestor cursuri. In acest sens, pentru realizarea unui curs se va urmari participarea a minim 15 cursanti, iar durata unui curs va fi de minim 5 zile. Cursurile nu vor fi de calificare, vor fi cursuri de initiere, specializare, perfectionare.

Ele se pot desfasura si in afara teritoriului GAL, pentru a exista posibilitatea asigurarii unui suport logistic corespunzator.

Seminariile de informare se vor desfasura pe durata a 1-2 zile si vor participa persoanele interesate de subiectul prezentat. Aceste seminarii pot fi realizate si sub forma unor vizite de lucru, pentru aplicatiile practice care ar putea interesa participantii si de asemenea se pot organiza in afara spatiului eligibil al GAL.

Masura vizeaza realizarea *1.Obiectivul de restructurare si crestere a viabilitatii exploatatii agricole* (Art.4 din Reg.1305/2013) si rapunde obiectivului specific care se desprinde din analiza SWOT intreprinsa de „sustinerea sectorului agricol prin atragerea tinerilor fermieri sa dezvolte exploatatii agricole viabile prin ferme de familie”.

Masura priveste *prioritatea P1: Incurajarea transferului de cunostinte si a inovarii in agricultura, silvicultura si zonele rurale*, (Art.5 din Reg.1305/2013).

Masura contribuie la *Domeniul de interventie 1C -Incurajarea invatarii pe tot parcursul vietii si a formarii profesionale in sectoarele agricol si forestier (domeniu principal)*

Masura corespunde obiectivelor Art.14 (1) din Reg.1305/2013 si vizeaza un sprijin financiar acordat furnizorilor de formare profesionala.

Implementarea acestei masuri ce priveste prioritatea P1, contribuie la realizarea *obiectivelor transversale legate de inovare prin:*

imbunatatirea competitivitatii producatorilor agricoli dobindirea de competente care sa le asigure o mai buna intelegere a functionarii lantului agro-alimentar scurt si realizarea de produse diversificate, cu valoare adaugata crescuta.

2. Valoarea adaugata a masurii

Valoarea adaugata a masurii este data de cresterea nivelului de productivitate a sectorului agricol la nivel local prin imbunatatirea competitivitatii producatorilor agricoli, ce vor dobindi competente profesionale noi si practicarea unei agriculturi in acord cu cerintele tehnologice si de protectie a mediului. Masura va contribui si la desfasurarea unei activitati de valorificare mai eficienta a produselor, pe plan local, printr-o mai buna intelegere a

functionarii lantului agro-alimentar scurt si realizarea de produse diversificate, cu valoare adaugata crescuta.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Hotarirea nr.226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a masurilor programului national de dezvoltare rurala cofinantate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala si de la bugetul de stat, art.3-15 si art.24(4).

Legea Nr. 1/2011 a educației naționale cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale.

4. Beneficiarii eligibili

Entități publice sau private care sunt furnizori de servicii de formare si de actiuni de informare.

5. Tipul de sprijin

Tipul de sprijin s-a stabilit in baza prevederile Art. 67 (1)(c) din Reg. nr. 1303/2013, sub forma rambursarii costurilor eligibile suportate si platite efectiv.

6. Tipurile de actiuni (cheltuieli) eligibile si neeligibile

Actiuni/cheltuieli eligibile

Actiunile eligibile vor respecta prevederile art.69(3) Reg.1303/2013, art. 45 din Reg.1305/2013 , art. 13 din Reg. Delegat (UE) nr. 807/2014, prevederile din PNDR - Cap.8.1, fisa tehnica a Sub-masurii 19.2 si HG 226/2015 si privesc:

Actiuni de formare profesionala sub forma cursurilor de scurta durata (initiere, specializare, perfectionare), care se desfasoara pe durata a cel putin 5 zile si la care participa cel putin 15 persoane.

Actiuni de informare, sub forma unor seminarii care privesc ca si tematica, prezentarea unor aspecte privind managementul la nivelul fermei .

Entitatile care ofera servicii de formare profesionala si informare trebuie sa faca dovada ca dispun de capacitati corespunzatoare prin care se poate asigura logistica desfasurarii acestor actiuni si dispun de personal calificat in domeniile care fac obiectul cursurilor de formare.

Cheltuielile eligibile privesc costurile legate de organizare acestor actiuni si sunt aferente:

expertilor care participa la actiunea de formare;

deplasare, cazare, masa a participantilor si expertilor .

asigurarea logisticii necesare desfasurarii lor (inchiriere sala, echipamente, consumabile, audit,demonstratii practice in cadrul vizitelor de lucru, etc).

Actiuni/cheltuieli neeligibile

Conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR, nu sunt eligibile:

achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;

achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;

cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevazute la art.19 din Reg. 1305/2015;

c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate specifice

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili ai măsurii (entități publice sau private care sunt furnizori de servicii de formare și de acțiuni de informare);

Solicitantul dispune de personal calificat pentru susținerea acestor cursuri;

Solicitantul poate să asigure condiții corespunzătoare (logistica) de desfășurare a cursurilor și acțiunilor de informare;

Tematica cursurilor este adecvată nevoilor de instruire din teritoriu și ține cont de nivelul de instruire al cursanților.

La aceste condiții de eligibilitate specifice se adaugă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor în conformitate cu regulamentele europene și prevederile din HG 226/2015.

8. Criterii de selecție

La stabilirea criteriilor de selecție s-au avut în vedere prevederile Art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013, urmărind asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală.

Criteriile de selecție stabilite în cadrul acestei măsuri, privesc:

se acordă punctaj solicitanților care instruiesc un număr mai mare de cursanți;

se acordă punctaj pentru proiectele care prevăd acțiuni de formare profesională și de informare;

se acordă punctaj proiectelor care includ în tematica prezentată și aspecte de protecția mediului;

- se acorda punctaj daca proiectul prezinta informatii legate de certificarea produselor locale.

9. Sume (aplicabile) si rata sprijinului

Suma alocata acestei masuri este de 59.595~~25.617~~ euro si proiectele vor primi finantare intr-un procent de 100%.

Se va respecta principiul rezonabilitatii preturilor pentru stabilirea valorii totale a proiectelor de formare.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorul de monitorizare pentru masura aferenta *Domeniul de interventie 1C*, este "Numarul total al participantilor instruiti" - care s-a stabilit la 100 participanti

Denumirea Masurii - „Sprijin pentru exploatarele agricole”

Codul Masurii:

M2/2B

Tipul masurii - sprijin forfetar

1. *Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL.*

Din analiza SWOT, realizată la nivelul teritoriului GAL, au fost identificate nevoi pentru dezvoltarea sectorului agricol în zona, având în vedere condițiile de relief și clima care favorizează cultura plantelor și creșterea animalelor. Procesul de îmbătrânire a populației care lucrează în agricultură este evident la nivelul tuturor localităților, iar atragerea populației tinere către sectorul agricol devine o prioritate pentru stabilizarea tinerilor și implicarea lor în acest sector.

Agricultura practică la nivelul teritoriului GAL are la bază experiența dobândită de către localnici de-a lungul timpului, utilizând mijloace proprii de lucru. În ceea ce privește creșterea animalelor, sunt puține gospodării în care se cresc animale pentru valorificare; în multe situații, creșterea animalelor se reduce la autoconsum sau livrarea către fabrici de prelucrare industrială atât a laptelui cit și a carnii. Crescătorul de animale este prea puțin implicat în procesarea materiilor prime și valorificarea eficientă a produselor.

Posibilitatea de a dezvolta sectorul „produselor tradiționale”, oferă producătorilor oportunitatea de obținere a unor venituri mai mari decât simpla livrare a materiilor prime către fabricile de industrie alimentară din zona, aceasta fiind o soluție inovativă, în sensul în care aduce o rezolvare nouă la o problemă existentă.

Prin alocarea unor sume forfetare, exploatarele agricole se pot dezvolta, trecând de la stadiul de semi-subsistentă sau subsistentă la cel de exploatare viabilă, capabilă să contribuie la dezvoltarea economică a zonei.

La nivelul exploatareii se pot realiza atât activități care să contribuie la îmbunătățirea bazei materiale, printr-o extindere a suprafeței cultivate, înființarea de vii și livezi, dotare tehnică, spații de adăpost pentru animale, cit și activități integrate, prin care produsele să fie procesate și valorificate direct de către producător, asigurând astfel un lanț scurt agro-alimentar de comercializare a acestora.

Fermierii locali trebuie să fie orientați către obținerea de produse tradiționale din resurse primare proprii, ce pot fi valorificate la nivelul orășelor din apropiere, prin amenajarea de spații de desfacere, sau prin asocierea mai multor producători într-o formă asociativă care să le faciliteze distribuția.

Lanțul scurt de comercializare, forme asociative care să faciliteze desfacerea, găsirea unor soluții gen „asigurarea cosului de livrare permanent” către consumatori, sau oferirea unor „abonamente” pentru livrarea marfurilor constituie acțiuni „inovative”, prin găsirea unor soluții noi la probleme existente.

Pentru a realiza aceste obiective locale, se impune susținerea financiară a tinerilor care să se implice în dezvoltarea unor exploatare agricole viabile. În SDL este inclusă măsura prin care să fie susținut sectorul agricol de către tinerii fermieri.

Măsura vizează realizarea „**Obiectivului de restructurare și creștere a viabilității exploatarelor agricole**” (Obiectivul I, Art.4 din Reg.1305/2013) și obiectivul specific care se desprinde din analiza SWOT întreprinsă de „sustinerea a sectorului agricol prin atragerea tinerilor fermieri să dezvolte exploatare agricole viabile în ferme de familie”.

Măsura privește **prioritatea P2: Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor**” (Art.5 din Reg.1305/2013).

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reinnoirii generațiilor, inclus în prioritatea P2.**

Măsura corespunde obiectivelor Art.19 (1)(a)(i) din Reg.1305/2013 și vizează un sprijin financiar forfetar acordat la nivelul exploatațiilor agricole, stabilit în baza unui plan de afaceri (prevedere art.19 (4) din Reg.1305/2013).

Art.19(1)(a)(i) din Reg.1305/2013, prevede:”Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în ajutor la înființarea întreprinderii pentru tineri fermieri”.

Implementarea acestei măsuri ce privește prioritatea P2, contribuie la realizarea *obiectivelor transversale legate de inovare și protecția mediului prin:*

- îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare în lanțul agro-alimentar realizând produse cu valoare adăugată crescută, promovarea acestor produse pe piețe locale, în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare;
- investițiile în domeniul producției agricole vor îmbunătăți performanța economico-financiară a exploatațiilor din zona teritoriului GAL, aplicând tehnologii ce au în vedere un consum redus de resurse. În acest sens, investițiile vor avea în vedere și o mai bună punere în valoare a resurselor locale și obținerea unor produse care să contribuie la ridicarea zonei din punct de vedere economic și social.
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură.

Această măsură este complementară cu Măsura M3/3A “Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor” , prin accesarea măsurii “Sprijin pentru exploatațiile agricole” de către beneficiarii ai măsurii “Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor

2.Valoarea adăugată a măsurii

Proiectele care vor indica valoarea adăugată pentru această măsură și care vor aduce plus valoare sectorului agricol din zonă, evidențiind astfel relevanța acestei măsuri în cadrul SDL, vizează următoarele tipuri de investiții:

- Folosirea intensivă a terenului prin sprijinirea realizării culturilor în spații protejate (cultivarea legumelor, florilor, în sere și solarii). Vor fi incluse investițiile care privesc construirea acestor spații, dotarea tehnică (mașini, echipamente, utilaje) și asigurarea irigației prin achiziții de echipamente și instalații de irigație, inclusiv asigurarea sursei de apă;
- Înființarea de plantații de pomi și arbuști fructiferi, utilizând și soiuri autohtone, adaptate la condițiile locale, realizând astfel păstrarea zestrei genetice din zonă;
- Investiții în construcții, echipamente și utilaje necesare valorificării superioare a produselor agricole și adăugarea de plus valoare prin obținerea de produse și mărci locale și care privesc colectarea, sortarea, calibrarea, depozitarea, condiționarea, ambalarea, prelucrarea și comercializarea lor;
- Stimularea asocierii și a investițiilor care deservește formele asociative ale fermierilor pentru comercializarea produselor;
- Investiții pentru asigurarea spațiilor de depozitare a gunoierului de grajd la nivelul fermei, pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac;
- Investiții care vor contribui la promovarea lanțurilor agro-alimentare scurte, prin amenajarea spațiilor comerciale proprii pentru desfacerea produselor ;
- Realizarea de produse (vegetale și animale) care vor contribui la dezvoltarea identității locale a zonei;

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Hotărârea nr.226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, art.3-15 și art.24(4).
- Ordonanța de Urgență 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale , ministrului sănătății și președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr.724/1082/360/2013 privind atestarea produselor tradiționale , cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul comun al viceprim-ministrului, ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale , ministrului sanatatii si presedintelui Autoritatii Nationale pentru Protectia Consumatorilor nr. 394/290/89/2014, privind atestarea produselor alimentare obtinute conform retetelor consacrate romanesti.

4. Beneficiarii eligibili

In conformitate cu prevederile Art.19(1)(a)(i) din Reg.1305/2013 (in care se specifica „Sprijinul prevazut la aliniatul (1), litera (a), punctul (i) se acorda tinerilor fermieri) pentru a diminua fenomenul de imbatrinire a fortei de munca din sectorul agricol si avind in vedere dimensiunile exploatareilor agricole din teritoriu, aceasta masura stabileste ca beneficiar fermierul tinar asa cum este definit in Art. 2 din Reg.(UE) nr. 1305/2013 (fermier tinar inseamna o persoana cu virsta de pina la 40 ani la momentul depunerii cererii, care detine competente si calificari adecvate si care se stabileste pentru prima data intr-o exploatare agricola ca sef al respectivei exploatare). Cum insa la nivelul teritoriului exploatarele agricole sunt de dimensiuni mici, la nivelul GAL s-a stabilit ca tinarul fermier este eligibili pentru a primi finantare prin aceasta masura, daca detine o exploatare de valoare economica standard (SO) in limitele de 8.000-11.999 € SO si este o ferma de familie*.

In baza acestor prevederi, beneficiarii acestei masuri sunt entitati private care privesc:

-fermierul tînăr așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatareii agricole”, in cadrul unei ferme de familie.*

* Ferma de familie - reprezintă exploatarea agricolă aparținând întreprinderii familiale sau persoanei juridice ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii. Dimensiunea economică a fermei de familie este cuprinsă între 8.000-11.999 € SO. Prin membrii aceleiași familii se înțelege soțul/soția și rudele până la gradul III inclusiv;

5. Tipul de sprijin

Tipul de sprijin s-a stabilit in baza prevederile Art. 67 (1)(c) din Reg. nr. 1303/2013, sub forma sumelor forfetare fixe.

Cu toate ca aceasta masura priveste obiective care se pot incadra in prevederile Art.19 (1)(a)(i) si vizeaza un sprijin financiar forfetar acordat tinarului fermier, stabilit in baza unui plan de afaceri (prevedere art.19 (4) din Reg.1305/2013), care asigura finantarea intr-un procent de 100% pentru actiunile prevazute in planul de afaceri, GAL a stabilit o suma fixa forfetara mai mica ce va fi acordata tinarului fermier decit maximul acestei sume forfetare prevazuta in Anexa II - a Reg. 1305/2013.

Suma forfetara va fi in suma fixa de maxim 20.000 euro/tinar fermier. Aceasta modalitate de acordare a sprijinului a fost stabilita de catre GAL pentru a favoriza persoanele tinere, care dezvolta afacerile unei ferme de familie. Realizarea unui plan de afaceri in care sa fie prevazute toate activitatile, poate sa asigure mai bine evidentierea caracterului inovator al abordarii LEADER si s-a apreciat ca poate poate fi mai bine evaluata dezvoltarea sectorului agricol in zona. Suma fixa de maxim 20.000 euro/ tinar fermier va putea sa asigure finantare pentru mai multe ferme de familie, avind in vedere faptul ca alocarea financiara pentru aceasta masura **este de 297.973.128.085 euro**, la nivelul teritoriului GAL.

6. Tipurile de actiuni (cheltuieli) eligibile si neeligibile

Actiuni/cheltuieli eligibile

Actiunile eligibile vor respecta prevederile Art.69(3) Reg.1303/2013, Art. 45 din Reg.1305/2013 , Art. 13 din Reg. Delegat (UE) nr. 807/2014, prevederile din PNDR - Cap.8.1, fisa tehnica a Sub-masurii 19.2 si HG 226/2015 si privesc:

- Investitii în înființarea, extinderea și/sau modernizarea constructiilor exploatareilor agricole ;
- Realizarea de capacități de depozitare, condiționare, sortare, ambalare si procesare a produselor si dotarea lor cu:
  - echipamente pentru conditionarea, sortarea, stocarea, racirea si ambalarea produselor;

- dotari specifice pentru procesarea produselor primare (lapte, carne, legume, fructe, etc.).
- Investitii privind dechiderea unor puncte de valorificare a produselor primare/procesate in spatii de comercializare (rulote alimentare, dozator, etc.);
  - Dotarea centrelor de colectare a laptelui, la nivelul formelor asociative de fermieri;
- Dotarea cu echipamente, mașini și utilaje agricole pentru toate tipurile de culturi de cimp, plantatii de pomi, arbusti fructiferi si vita de vie;
- Investitii in realizarea de sere si solarii;
- Infiintarea plantatiilor de pomi fructiferi si vita de vie;
- Achizitia mijloacelor de transport specializate in vederea valorificarii produselor;
- Investitii in tehnologii eficiente pentru reducerea emisiilor poluante, realizarea spatiilor pentru depozitarea /gestionarea adecvată a gunoiului de grajd;

Actiuni/cheltuieli neeligibile

Conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR, nu sunt eligibile:

- achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;
- achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevazute la art.19 din Reg. 1305/2015;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate specifice

- Solicitantul trebuie să se încadreze in categoria beneficiarilor eligibili ai masurii (PFA/II/IF in sectorul agricol);
- Solicitantul are virsta pina in 40 ani;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă (ferma de familie) cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000-11.999 € SO (valoare producție standard asa cum este definita de art. 5 din Reg.1241/2008);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri prin care va trebui sa demonstreze ca: se creaza valoarea adaugata prin investitiile propuse/ se realizeaza un lant scurt de comercializare/ investitiile solicitate imbraca forma unui proiect integrat ;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții: studii de specialiate în domeniul agricol/veterinar/economie agrară; competente în domeniul agricol dobândite prin participarea la cursuri de formare profesionala (inclusiv cele de calificare profesionala in domeniul agricol);
- Daca nu detine aceste competente, prezinta angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data incheierii contractului de finantare cu AFIR.
- In planul de afaceri se va preciza faptul ca se va comercializa producția proprie în procent de minimum 10 % din valoarea primei tranșe de plată. Acest aspect va fi verificat în momentul finalizării implementării planului de afaceri, solicitantul facind dovada astfel a creșterii performanțelor economice ale exploatației.

- În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei exploatare care are punctul de lucru pe teritoriul GAL;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin masura, cu respectarea rezonabilității costurilor;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1 din PNDR;
- La aceste condiții de eligibilitate specifice se adaugă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor în conformitate cu regulamentele europene și prevederile din HG 226/2015.

8. Criterii de selecție

La stabilirea criteriilor de selecție s-au avut în vedere prevederile Art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013, urmărind asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală.

Criteriile de selecție stabilite în cadrul acestei măsuri, privesc:

- se acordă punctaj dacă prin planul de afaceri se propun investiții care vizează realizarea de produse tradiționale;
- se acordă punctaj dacă prin planul de afaceri se propune participarea în cadrul formelor asociative pentru comercializarea produselor;
- se acordă punctaj dacă prin planul de afaceri se propun soluții noi pentru comercializare;
- se acordă punctaj beneficiarilor eligibili care au un nivel de calificare în domeniul agricol;
- se acordă punctaj dacă prin planul de afaceri se propune înființarea de plantații de pomi fructiferi din soiuri autohtone;
- se acordă punctaj dacă prin planul de afaceri se propune achiziționarea raselor autohtone.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Suma forfetară va fi în suma fixă de maxim 20.000 euro/tinar fermier și se vor finanța într-un procent de 100% activitățile prevăzute în planul de afaceri.

Suma fixă de maxim 20.000 euro/ tinar fermier va putea să asigure finanțare pentru mai multe ferme de familie, având în vedere faptul că alocarea financiară pentru această măsură este de **297.973.128.085 euro**, la nivelul teritoriului GAL.

GAL propune acordarea unei sume forfetare fixe, de maxim 20.000 euro, pentru un plan de afaceri ce se poate implementa într-un interval de 36 luni, sub formă a două tranșe.

Prima tranșă va fi de 75% din valoarea totală, acordată după semnarea contractului de finanțare cu AFIR, iar ultima tranșă (25%) se va acorda la momentul în care planul de afaceri propus este finalizat.

10. Indicatori de monitorizare

“Numărul de exploatare agricole/beneficiari sprijiniți”.

Acest indicator privește un număr de 6 exploatare agricole/beneficiari sprijiniți.

Denumirea Masurii - „Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor”

Codul Masurii:

M3/3A

Tipul masurii - sprijin forfetar

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contribuției la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Din analiza SWOT, realizata la nivelul teritoriului GAL, au fost identificate nevoi pentru dezvoltarea sectorului agricol in zona, avind in vedere conditiile de relief si clima care favorizeaza cultura plantelor si cresterea animalelor. Acordarea unui sprijin forfetar in suma fixa pentru certificarea produselor realizate pe plan local, reprezinta un ajutor semnificativ pentru incurajarea acestei activitati.

Masura sprijina fermierii de la nivel local care solicita pentru prima data acest ajutor financiar.

Sumele acordate prin schemele de calitate privesc certificarea produselor care garanteaza o calitate a produsului final care depaseste semnificativ standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum in ceea ce priveste sanatatea animalelor si a plantelor. Realizarea acestor produse implica respectarea unor specificatii obligatorii ale produsului.

Posibilitatea de a dezvolta sectorul „produselor traditionale”, ofera producatorilor oportunitatea de obtinere a unor venituri mai mari decit veniturile obtinute din simpla livrare a materiilor prime, aceasta fiind o solutie inovativa, in sensul in care aduce o rezolvare noua la o problema existenta.

Prin alocarea acestor sume fixe, fermierii pot suporta costurile certificarii produselor lor ca si „produse traditionale”, ce pot face obiectul unor activitati integrate, prin care produsele sa fie valorificate direct de catre producator, asigurind astfel un lant agro-alimentar scurt de comercializare a acestora.

Comercializarea produselor traditionale poate sa fie o activitate diversificata, gasind metode noi de prospectare a pietei si de orientare catre lantul scurt de comercializare, forme asociative care sa faciliteze desfacerea, gasirea unor solutii gen „asigurarea cosului de livrare permanent” catre consumatori, sau oferirea unor „abonamente” pentru livrarea marfurilor.

Masura vizeaza realizarea **„Obiectivului de restructurare si crestere a viabilitatii exploatatilor agricole”** (art.4 din Reg.1305/2013) si obiectivul specific care se desprinde din analiza SWOT intreprinsa de „sustinerea sectorului agricol pentru a realiza lanturi scurte agro-alimentare de comercializare si gasirea unor forme asociative pentru valorificarea produselor”.

Masura priveste **prioritatea P3: Promovarea organizarii lantului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare si comercializare a produselor agricole, a bunastarii animalelor si a gestionarii riscurilor in agricultura**(Art.5 din Reg.1305/2013).

Masura contribuie la **Domeniul de interventie 3A-Imbunatatirea competitivitatii producatorilor primari printr-o mai buna integrare a acestora in lantul**

*agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al cresterii valorii adaugate a produselor agricole, al promovarii pe pietele locale si in cadrul circuitelor scurte de aprovizionare , al grupurilor de producatori si al organizatiilor interprofesionale, inclus in **prioritatea P3**.*

Masura corespunde obiectivelor Art.16 (1)(a,b)(3) din Reg.1305/2013 si vizeaza un sprijin financiar in suma fixa sub forma unui stimulent financiar anual, acordat fermierilor conform art.16 (4) din Reg.1305/2013.

Implementarea acestei masuri ce priveste prioritatea **P3**, contribuie la realizarea *obiectivelor transversale legate de inovare prin:*

- imbunatatirea competitivitatii producatorilor primari printr-o mai buna integrare in lantul agro-alimentar realizind produse cu valoare adaugata crescuta, promovarea acestor produse pe pietele locale si in cadrul circuitelor scurte de aprovizionare;

Aceasta masura este complementara cu Masura 2/2B - "Sprijin pentru exploatarele agricole" prin accesarea masurii "Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor" de catre beneficiarii ai masurii "Sprijin pentru exploatarele agricole".

2. Valoarea adaugata a masurii

Proiectele care vor indica valoarea adaugata pentru aceasta masura si care vor aduce plus valoare sectorului agricol din zona, evidentiind astfel relevanta acestei masuri in cadrul SDL, vizeaza:

- Realizarea de produse traditionale (vegetale si animale) care vor contribui la dezvoltarea identitatii locale a zonei;

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Hotarirea nr.226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a masurilor programului national de dezvoltare rurala cofinantate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala si de la bugetul de stat, art.3-15 si art.24(4).
- Ordonanta de Urgenta 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul comun al ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale , ministrului sanatatii si presedintelui Autoritatii Nationale pentru Protectia Consumatorilor nr.724/1082/360/2013 privind atestarea produselor traditionale , cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul comun al viceprim-ministrului, ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale , ministrului sanatatii si presedintelui Autoritatii Nationale pentru Protectia Consumatorilor nr. 394/290/89/2014, privind atestarea produselor alimentare obtinute conform retetelor consacrate romanesti.

4. Beneficiarii eligibili

In conformitate cu prevederile art.16(1) din Reg.1305/2013 (in care se specifica „Sprijinul se acorda fermierilor si grupurilor de fermieri), beneficiarii acestei masuri sunt

- Fermieri si grupuri de fermieri.

5. Tipul de sprijin

Tipul de sprijin îl reprezintă o sumă fixă, acordată anual (art.16(4) din Reg. 1305/2013), al cărui quantum (stabilit în Anexa II a Reg. nr. 1305/2013) este de 3000 euro/exploatare și pe an.

Alocarea financiară pentru această măsură este de 59.595 euro la nivelul întregului GAL.

6. Tipurile de acțiuni (cheltuieli) eligibile și neeligibile

Acțiuni/cheltuieli eligibile

Acțiunile eligibile vor respecta prevederile art.69(3) Reg.1303/2013, art. 45 din Reg.1305/2013, art. 13 din Reg. Delegat (UE) nr. 807/2014, prevederile din PNDR - Cap.8.1, fișa tehnică a Sub-măsurii 19.2 și HG 226/2015 și privesc:

Acordarea unui sprijin în sumă fixă pentru certificarea produselor realizate pe plan local.

Sumele acordate prin schemele de calitate, privesc certificarea produselor care garantează caracteristici specifice și o calitate a produsului final care depășește semnificativ standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum în ceea ce privește sănătatea animalelor și a plantelor.

Aceste aspecte sunt verificate de către autoritățile competente și sunt obligatorii pentru certificarea produsului.

Certificarea produselor, este acțiunea eligibilă care se finanțează prin această măsură.

Acordarea acestei sume pentru certificare în cadrul schemei se va face transparent și este deschisă tuturor producătorilor (prevedere din Reg.1305/2013).

Prin alocarea acestor sume fixe, fermierii pot suporta costurile certificării produselor lor ce pot face obiectul unor activități integrate, prin care produsele să fie valorificate direct de către producător, asigurând astfel un lanț scurt de comercializare a acestora.

Acțiuni/cheltuieli neeligibile

Conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR, nu sunt eligibile:

- achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;
- achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art.19 din Reg. 1305/2015;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate specifice

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili ai măsurii (fermieri sau grupuri de fermieri);
- Solicitantul să facă dovada că nu a mai solicitat suma fixă prin schema de calitate;
- Solicitantul să facă dovada că realizează la nivelul exploatației agricole produsul pentru care solicită certificare prin schema de calitate;
- Solicitantul să prezinte faptul că produsul certificat va fi valorificat printr-un lanț agro-alimentar scurt.
- Solicitantul trebuie să demonstreze că realizează produsul pe care dorește să îl certifice în cadrul unei exploatații care are punctul de lucru pe teritoriul GAL.

La aceste condiții de eligibilitate specifice se adaugă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor în conformitate cu regulamentele europene și prevederile din HG 226/2015.

8. Criterii de selecție

La stabilirea criteriilor de selecție s-au avut în vedere prevederile Art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013, urmărind asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală.

Criteriile de selecție stabilite în cadrul acestei măsuri, privesc:

- se acordă punctaj dacă solicitantul s-a instalat ca tinar fermier într-o exploatație agricolă;
- se acordă punctaj dacă produsul certificat face parte dintr-o abordare integrată de realizare a lui;
- se acordă punctaj dacă produsul certificat va fi valorificat în cadrul unui lanț scurt agro-alimentar prin forme asociative de producători agricoli.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Suma fixă este de 3000 euro/exploatație și pe an.

Alocarea financiară pentru această măsură este de ~~59.595~~^{25.617} euro, la nivelul teritoriului GAL.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorul de monitorizare privește „Numarul de exploatațiilor agricole care primesc sprijin pentru participarea la schemele de calitate, la pietele locale și la circuitele de aprovizionare scurte”-și se propun 8 exploatații care să fie sprijinite.

Indicator specific: “Numarul produselor tradiționale care au primit sprijin pentru certificare”

Denumirea Masurii - „Sprijinirea diversificarii si crearea de locuri de munca”
Codul Masurii:
M4/6A

Tipul masurii - investitii

1.Descrierea generală a măsurii,inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contribuției la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Sectorul non-agricol de la nivelul localitatilor, este insuficient dezvoltat,activitatea cea mai reprezentativa fiind cea comerciala, fara sa ofere inasa prea multe locuri de munca .

Alte unitati de la nivel local, desfasoara activitati economice in domeniul constructiilor, al transportului, in domeniul prelucrării lemnului si al fabricării mobilei, al fabricării incaltamintei, brutarie, fabricarea obiectelor din sticla, fabricarea obiectelor din lemn, pluta, paie.

Pe plan local se impune diversificarea activitatilor prin cresterea numarului intreprinderilor mici si mijlocii.Cresterea numarului locurilor de munca, va diminua migrarea populatiei catre zone mai atractive in ceea ce priveste accesul la piata muncii.

Fiecare loc de munca nou creat la nivelul local va fi in beneficiul stabilizării fortei de munca si pastrării populatiei autohtone.

Vor fi sprijiniti cei care doresc sa defasoare o activitate economica diferita de activitatile agricole, printr-o suma forfetara, care sa le asigure baza materiala de productie.Acelsi sprijin il pot obtine si cei care deja au o afacere in zona si vor sa o diversifice.

Tipologia activitatilor care pot fi dezvoltate este diversa si in mod prioritar vor fi incurajate cele care valorifica resursele naturale si forta de munca, locale.

Diversificarea pe plan local implica si diversificarea serviciilor, a celor medicale, juridice, de contabilitate, etc, pentru cresterea calitatii vietii in zona GAL.

Cresterea numarul de pensiuni agroturistice si sprijinirea dezvoltării turistice a zonei se poate realiza si prin aceasta masura, cu efect direct asupra dezvoltării zonei.

Fata de aceste constatari realizate in baza analizei SWOT, finantarea dezvoltării unor activitati in sectorul non-agricol si crearea unor locuri de munca pentru populatia locala se justifica si masura a fost inclusa in Strategia de Dezvoltare Locala.

Masura vizeaza realizarea obiectivului de dezvoltare rurala **III.Diversificarea activitatilor economice, crearea de locuri de munca, imbunatatirea infrastructurii si serviciilor pentru imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale** (art.4 din Reg.1305/2013).

Obiectivul specific care se desprinde din analiza SWOT intreprinsa, il reprezinta”dezvoltarea activitatilor non-agricole folosind resurse locale, pentru a raspunde abordării LEADER privind caracterul inovativ al activitatilor intreprinse”.

Masura priveste **Prioritatea P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltării economice in zonele rurale.** (art.5din Reg.1305/2013).

Masura corespunde obiectivelor Art.19 din Reg.1305/2013 si vizeaza un sprijin financiar forfetar stabilit in baza unui plan de afaceri (prevedere art.19 (4) din Reg.1305/2013).

Masura contribuie la **Domeniul de interventie 6A - Facilitarea diversificării, a infiintării si a dezvoltării de intreprinderi mici, precum si crearea de locuri de munca,** inclus in **prioritatea P6.**

Implementarea acestei masuri ce privește prioritatea **P6**, contribuie la realizarea *obiectivelor transversale legate de inovare prin:*

Realizarea de activități non-agricole și de servicii diverse care permit mediului de afaceri din mediul rural să se dezvolte și să fie încurajat spiritul antreprenorial. Acesta constituie un element inovativ, găsind soluții noi la problemele existente privind lipsa locurilor de muncă.

Această masură este sinergică cu Masura „Investiții în infrastructură turistică și de patrimoniu”- M6/6B și cu Masura M5/6B „Investiții în infrastructură socială”, contribuind la Prioritatea P6.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Activitățile din sectorul non-agricol de la nivelul localităților, vor capata valoare adăugată prin diversificarea lor și utilizarea resurselor locale.

Tipologia activităților care poate fi dezvoltată este diversă, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial ridicat. Se va încuraja menținerea și dezvoltarea activităților meșteșugărești tradiționale care valorifică resursele naturale locale și contribuie la păstrarea specificului local.

În zona pot fi dezvoltate sectoarele prelucrării lemnului și al fabricării mobilei, al pielăriei, al obiectelor din sticlă, al obiectelor din lemn, pluta, industriei creative și culturale, inclusive meșteșuguri, realizarea de unități de cazare turistică, activități de servicii în agroturism și alte servicii pentru populația din spațiul rural, care vor crea valoare adăugată măsurii.

Dezvoltarea facilităților pentru a atrage cât mai mulți turiști, atât prin creșterea numărului de pensiuni agroturistice, cât și prin realizarea la nivelul localităților a unor materiale informative care să prezinte zona și să facă o descriere a punctelor de atracție locale, reprezintă valoare adăugată.

În unități de cazare, pot fi valorificate produsele tradiționale locale în meniuri specifice oferite turiștilor, pot fi oferite pachete de servicii care include organizarea de evenimente și cunoașterea gastronomiei locale, se pot amenaja zone de agrement, materiale de informare asupra zonei.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Hotărârea nr.226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, art.3-15 și art.24(4). Ordinul nr.65/2013 al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism.
- Legea nr.346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiarii eligibili

- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul rural .
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care diversifică activități non-agricole;

Aceste categorii de beneficiari eligibili sunt menționați la Art.19 (2) din Reg.1305/2013, unde se precizează:”Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (ii) se acordă fermierilor sau membrilor unei gospodării agricole care își

diversifica activitatea prin practicarea unor activitati neagricole, precum si micro-intreprinderilor si intreprinderilor mici”.

5. Tipul de sprijin

Tipul de sprijin s-a stabilit in baza prevederile Art. 67 (1)(c) din Reg. nr. 1303/2013, sub forma sumelor forfetare fixe.

Cu toate ca aceasta masura priveste obiective care se pot incadra in prevederile art. 19 si vizeaza un sprijin financiar forfetar acordat pe beneficiar, stabilit in baza unui plan de afaceri (prevedere art.19 (4) din Reg.1305/2013),care asigura finantarea intr-un procent de 100% pentru actiunile prevazute in planul de afaceri, GAL a stabilit o suma fixa forfetara mai mica ce va fi acordata pe beneficiar decit maximul acestei sume forfetare prevazut in Anexa II - a Reg. 1305/2013.

Suma forfetara va fi in suma fixa de maxim 15.000 euro/beneficiar. Aceasta modalitate de acordare a sprijinului a fost stabilita de catre GAL pentru a incuraja mai multi beneficiari sa dezvolte activitati non-agricole, avind in vedere faptul ca alocarea financiara pentru aceasta masura este de ~~178.78476.851~~ euro, la nivelul teritoriului GAL.

6. Tipurile de actiuni (cheltuieli) eligibile si neeligibile

Actiuni/cheltuieli eligibile specifice

- Activități non-agricole prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri și care privesc domeniile de diversificare: textile, îmbrăcăminte, marochinărie, prelucrarea produselor lemnoase, producție de combustibil din biomasă - peleți, activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc.), etc.
- Realizarea/dotarea pensiunilor agroturistice și a bazelor de agrement;
- Servicii turistice;
- Servicii medicale, sanitar-veterinare, reparații mașini, unelte, obiecte casnice, consultanță, contabilitate, juridice, audit și alte servicii destinate populației din spațiul rural.

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din:

Art. 45, 60 din Reg (UE) nr. 1305/2013 și art.7 din HG 226/2015 (legislatia care priveste stabilirea cadrului national de implementare a masurilor finantate prin FEADR);

Actiuni/cheltuieli neeligibile

Conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR, nu sunt eligibile:

- achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;
- achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;

- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevazute la art.19 din Reg. 1305/2015;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate Specifice

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția să se realizeze în spațiul rural, în teritoriul GAL;
- Investiția trebuie să fie în concordanță cu acțiunile prevazute în fișa măsurii și să răspundă astfel nevoilor zonei identificate în Strategia de Dezvoltare Locală a GAL;
- Solicitantul să justifice locurile de muncă ce se vor crea prin planul de afaceri propus.

La aceste condiții de eligibilitate specifice se adaugă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor în conformitate cu regulamentele europene și prevederile din HG 226/2015.

8. Criterii de selecție

La stabilirea criteriilor de selecție s-au avut în vedere prevederile Art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013, urmărind asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală.

Criteriile de selecție stabilite în cadrul acestei măsuri, privesc:

- se acordă punctaj proiectelor care în planul de afaceri propus prevăd forme diversificate de pachete turistice pentru atragerea turistilor;
  - se va acordă punctaj proiectelor care prin planul de afaceri își propun menținerea și dezvoltarea activităților meșteșugărești tradiționale, care valorifică resursele naturale locale și contribuie la păstrarea specificului local.
- se va acordă punctaj pentru proiectele care sunt propuse de micro-intreprinderi nou înființate (start-up).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Suma forfetară va fi în suma fixă de maxim 15.000 euro/beneficiar și se vor finanța într-un procent de 100% activitățile prevazute în planul de afaceri.

Suma fixă de maxim 15.000 euro/ beneficiar va putea să asigure finanțare pentru mai multe micro-intreprinderi, având în vedere faptul că alocarea financiară pentru această măsură este de 178.78476.851 euro, la nivelul teritoriului GAL.

GAL propune acordarea unei sume forfetare fixe, de maxim 15.000 euro, pentru un plan de afaceri ce se poate implementa într-un interval de 36 luni, sub forma a două tranșe.

Prima transa va fi de 75% din valoarea totala ,acordata dupa semnarea contractului de finantare cu AFIR, iar ultima transa (25%) se va acorda la momentul in care planul de afaceri propus este finalizat si se face dovada ca au fost atinse obiectivele prevazute prin planul de afaceri.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorul de monitorizare pentru masura aferenta *Domeniului de interventie 6A*,este “Locuri de munca create” - 10 locuri de munca.

Denumirea Masurii - „Investitii in infrastructura sociala”

Codul Masurii:

M5/6B

Tipul masurii - investitii si servicii

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contribuției la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Dezvoltarea infrastructurii sociale prin actiuni prevazute prin abordarea LEADER in cadrul strategiei de dezvoltare locala, poate constitui un aspect „inovator”, care poate duce la cresterea calitatii vietii in zona.

La nivelul teritoriului GAL se poate aprecia ca desi exista servicii medicale, educationale, de protejarea a categoriilor defavorizate, acestea nu raspund in totalitate nevoilor oamenilor din zona.

Pe langa acest aspect, raportandu-ne la nevoile zonei, prin abordarea LEADER, asa cum rezulta si din analiza SWOT, infrastructura sociala poate fi extinsa si dezvoltata si pentru alte activitati care privesc domenii ale vietii sociale locale.

Acestea pot sa raspunda cerintelor mai multor categorii ale populatiei si pot sa imbunatateasca calitatea vietii, prin:

- dezvoltarea bazei materiale a asezamintelor culturale din zona;
- asigurarea conditiilor materiale pentru activitati recreative si cultural-artistice;
- asigurarea bazei materiale pentru diversificarea petrecerii timpului liber de catre copii;
- asigurarea bazei materiale pentru desfasurarea unor activitati comerciale cu specific local;
- asigurarea de materiale informativ la nivelul zonei de tipul monografii, brosure de prezentare a localitatii;
- extinderea unor servicii publice la nivel local.

Fata de aceste constatari realizate in baza analizei SWOT, finantarea unor activitati privind infrastructura sociala se justifica si masura a fost inclusa in Strategia de Dezvoltare Locala.

Masura vizeaza realizarea obiectivului de dezvoltare rurala **III.Diversificarea activitatilor economice, crearea de locuri de munca, imbunatatirea infrastructurii si**

serviciilor pentru imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale (Art.4 din Reg.1305/2013).

Obiectivul specific care se desprinde din analiza SWOT intreprinsa, il reprezinta ”dezvoltarea infrastructurii sociale la nivel local pentru a raspunde abordarii LEADER privind caracterul inovativ al activitatilor intreprinse”.

Masura priveste **Prioritatea P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale.** (Art.5 din Reg.1305/2013).

Masura corespunde obiectivelor Art.20 (1)(d) din Reg.1305/2013.

Art.20 (1)(d) din Reg.1305/2013 prevede: „Investitii in crearea, imbunatatirea sau extinderea serviciilor locale de baza destinate populatiei rurale, inclusiv a celor de agrement si culturale, si a infrastructurii aferente”

Masura contribuie la **Domeniul de interventie 6B - Incurajarea dezvoltarii locale in zonele rurale**”, inclus in **prioritatea P6**.

Implementarea acestei masuri ce privește prioritatea **P6**, contribuie la realizarea *obiectivelor transversale legate de inovare prin:*

Realizarea unei infrastructuri îmbunătățite care să permită afacerilor din mediul rural să se dezvolte și să fie încurajat spiritul antreprenorial și inovator. De asemenea, existența unei infrastructuri sociale funcționale oferă tuturor categoriilor de locuitori posibilități de integrare în viața socială și a unui nivel de viață mai bun.

Această măsură este sinergică cu Măsura „Investiții în infrastructura turistică și de patrimoniu”- M6/6B și cu Măsura M4/6A „Sprijinirea diversificării și crearea de locuri de muncă”, contribuind la Prioritatea P6.

Fiind trei măsuri care asigură realizarea unei singure priorități se poate aprecia sinergia dintre măsurile propuse în cadrul acestui SDL.

2. Valoarea adăugată a măsurii

La nivelul comunelor s-au inițiat activități care vin în sprijinul populației privind schimburile comerciale la nivel local, în cadrul unor târguri organizate săptămânal. Utilitatea acestor târguri constă în faptul că locuitorii din zonă intră în contact unii cu alții, pot avea o comunicare directă privind aspecte de ordin material și social cu care se confruntă, pot să își valorifice atât produsele proprii, cât și să se aprovizioneze cu alte produse. Acest mod de a interrelaționa, realizând în același timp și o activitate comercială utilă, face parte din specificul local tradițional al localităților din zonă și trebuie păstrat și dezvoltat.

Sprijinul financiar pentru amenajarea și extinderea acestor spații de comercializare și posibilitatea ca periodic, la nivelul comunelor să se organizeze câte un „festival tematic”, prin care să fie evidențiat specificul local, face ca prin această abordare să se confere valoare adăugată activităților care privesc păstrarea identității locale, un deziderat al aboradrii LEADER. Aceste evenimente ar putea fi utile și pentru realizarea unor acțiuni recreative pentru populație, fiind un prilej de prezentare a dansurilor populare, muzicii, tradițiilor și obiceiurilor locale, de către ansambluri artistice. Și aceste manifestări artistice pot constitui valoare adăugată pentru aceste acțiuni.

Poate fi sprijinită financiar dotarea caminelor culturale, pentru diversificarea activităților de la nivelul lor și atragerea unor categorii mai largi de populație la aceste activități .

Caminele culturale pot fi sprijinite să desfășoare activități recreative și pentru copii. Se pot crea biblioteci virtuale prin dotarea cu calculatoare și alte echipamente informatice.

Pentru persoanele defavorizate din zonă poate fi asigurată o dotare corespunzătoare a spațiilor rezidențiale destinate acestor categorii. Tot prin asigurarea finanțării infrastructurii sociale poate fi sprijinită și comunitatea roma din zonă, asigurând accesul copiilor romi la activități recreative organizate pentru ei, organizarea unor acțiuni de informare a acestora privind posibilitățile de calificare și identificarea celor interesați. La nivel local poate fi susținută financiar elaborarea unor materiale informative pentru cunoașterea identității locale, gen monografii, broșuri tematice, etc.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Hotărîrea nr.226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, art.3-15 și art.24(4).
- Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiarii eligibili

- Comunele și asociațiile acestora stabilite în conformitate cu legislația în vigoare;
- ONG-uri, asezăminte culturale.

5. Tipul de sprijin

Tipul de sprijin s-a stabilit în baza prevederilor Art. 67 (1)(a) din Reg. nr. 1303/2013, sub forma rambursării costurilor eligibile și platite efectiv.

Alocarea financiară pentru această măsură este de 238.378102.468 euro, la nivelul teritoriului GAL.

6. Tipurile de acțiuni (cheltuieli) eligibile și neeligibile

Acțiuni/cheltuieli eligibile specifice

- dotarea căminelor culturale pentru diversificarea activităților acestora și susținerea activităților culturale privind păstrarea tradițiilor locale;
  - dotarea grădinițelor, a salilor de sport, a asezămintelor sociale pentru persoane defavorizate ;
  - amenajarea și dotarea târgurilor locale;
  - organizarea festivalurilor tematice locale;
  - realizarea de monografii ale localităților și a unor broșuri tematice privind zona.
- realizarea de servicii publice locale (dotări)

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din:

Reg (UE) nr. 1305/2013 - art. 45, 60 și art.7 din HG 226/2015 (legislația care privește stabilirea cadrului național de implementare a măsurilor finanțate prin FEADR);

Acțiuni/cheltuieli neeligibile

Conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR, nu sunt eligibile:

- achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;
- achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

- a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art.19 din Reg. 1305/2015;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate specifice

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția să se realizeze în spațiul rural, în teritoriul GAL;

Investiția trebuie să fie în corelare cu prevederile din Strategia de Dezvoltare Locală a GAL și să se justifice din punct de vedere al creșterii nivelului calitatii vieții pe plan local. La aceste condiții de eligibilitate specifice se adaugă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor în conformitate cu regulamentele europene și prevederile din HG 226/2015.

8. Criterii de selecție

La stabilirea criteriilor de selecție s-au avut în vedere prevederile Art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013, urmărind asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală.

Criteriile de selecție stabilite în cadrul acestei măsuri, privesc:

- se acorda punctaj proiectelor care prevad un grad sporit de deservire a populației prin acțiunile propuse;
- se acorda punctaj proiectelor care cuprind activități ce implica servicii pentru comunitatea romă;
- se acorda punctaj pentru proiectele care cuprind ca și obiectiv păstrarea tradițiilor locale;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Alocarea financiară pentru această măsură este de 238.378102.468 euro, la nivelul teritoriului GAL.

Finanțarea proiectelor se va face într-un procent de 100%.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorul de monitorizare pentru această măsură este "Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructura îmbunătățite"

Indicatorul de monitorizare care privește populația netă care beneficiază de servicii/infrastructura este 3000 de persoane.

Denumirea Masurii - „Investitii in infrastructura turistica si de patrimoniu”

Codul Masurii :

M6/6B

Tipul masurii - investitii si servicii

1.Descrierea generală a măsurii,inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contribuției la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Dezvoltarea infrastructurii turistice si de patrimoniu, prin actiuni prevazute prin abordarea LEADER in cadrul strategiei de dezvoltare locala, poate constitui un aspect „inovator”, care duce la punerea in valoare a obiectivelor de patrimoniu, imbunatatirea accesului la obiective turistice si implicit la cresterea calitatii vietii in zona.

Pastrarea elementelor de patrimoniu cultural, arhitectural, religios, din zona, care prin vechimea lor au fost afectate de expunerea in timp la factorii de mediu, implica actiuni pentru refacerea si/sau intretinerea lor.

Pe langa aceste actiuni de intretinere, se pot imbunatati caile de acces la aceste obiective, indicatori pentru stabilirea traseelor catre obiective turistice prezente in zona,

locuri de odihna, marcaje, care sa orienteze mai usor vizitatorii si sa fie pusa astfel in valoare frumusetea naturala a zonei si posibilitatea de dezvoltare turistica.

De asemenea se pot realiza materiale informative privind aceste obiective de patrimoniu si integrarea lor ulterioara in materialele care fac prezentarea turistica a zonei in cadrul unor proiecte de servicii.

Fata de aceste constatari realizate in baza analizei SWOT, finantarea unor activitati privind infrastructura turistica si de patrimoniu se justifica si masura a fost inclusa in Strategia de Dezvoltare Locala.

Masura vizeaza realizarea obiectivului de dezvoltare rurala ***III.Diversificarea activitatilor economice, crearea de locuri de munca, imbunatatirea infrastructurii si serviciilor pentru imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale*** (Art.4 din Reg.1305/2013).

Obiectivul specific care se desprinde din analiza SWOT intreprinsa, il reprezinta ”dezvoltarea infrastructurii turistice si de patrimoniu la nivel local pentru a raspunde abordarii LEADER privind caracterul inovativ al activitatilor intreprinse”.

Masura priveste ***Prioritatea P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale.*** (Art.5 din Reg.1305/2013).

Masura corespunde obiectivelor Art.20 (1)(e)(f) din Reg.1305/2013.

- Art.20 (1)(e) din Reg.1305/2013 prevede: „Investitii de uz public in infrastructura de agrement, in informarea turistilor si in infrastructura turistica la scara mica”.
- Art.20 (1)(f) din Reg.1305/2013 prevede:”Studii si investitii asociate cu intretinerea, refacerea si modernizarea patrimoniului cultural si natural al satelor”.

-

Măsura contribuie la *Domeniul de intervenție 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*, inclus în **prioritatea P6**.

Implementarea acestei măsuri ce privește prioritatea **P6**, contribuie la realizarea *obiectivelor transversale legate de inovare prin:*

Realizarea unei infrastructuri turistice și de patrimoniu care să permită dezvoltarea turistică a zonei și implicit a afacerilor din mediul rural.

Pastrarea în bună stare a elementelor de istorie și cultură pe plan local și valorificarea lor pentru dezvoltarea turistică a zonei și implicit realizarea unui nivel de viață mai bun.

Această măsură este sinergică cu Măsura „Investiții în infrastructura socială”- M5/6B și cu Măsura M4/6A „Sprijinirea diversificării și crearea de locuri de muncă”, contribuind la Prioritatea P6

Fiind trei măsuri care asigură realizarea unei singure priorități se poate aprecia sinergia dintre măsurile propuse în cadrul acestui SDL.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Sprijinul financiar pentru reabilitarea și întreținerea obiectivelor de patrimoniu va conferi valoare adăugată pentru creșterea atractivității turistice a zonei.

În același timp, pastrarea în bune condiții a acestor elemente de patrimoniu va da continuitate cunoașterii trecutului și istoriei locale, fiind un reper pentru generațiile tinere.

Folosirea unor mijloace diversificate de informare (broșuri, materiale virtuale de prezentare, hărți turistice, aplicații web pentru prezentarea elementelor de patrimoniu) privind obiectivele turistice și realizarea unei infrastructuri turistice utile, va fi benefică pentru dezvoltarea turistică a zonei. Acest lucru va crea posibilitatea ca pe plan local să se dezvolte pensiuni turistice și să se găsească și alte modalități de valorificare a produsele tradiționale locale, în meniuri locale specifice oferite turistilor, în pachete de servicii care includ organizarea de evenimente și cunoașterea gastronomiei locale. Creșterea numărului de turiști în zonă și creșterea veniturilor localnicilor din serviciile turistice oferite, va da valoare adăugată acțiunilor de punere în valoare a atractivității zonei.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Reg. (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Reg. (UE) Nr. 1305/2013;
- Hotărârea nr.226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, art.3-15 și art.24(4).
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiarii eligibili

- Comunele și asociațiile acestora stabilite în conformitate cu legislația în vigoare;
- ONG-uri, așezăminte de cult, așezăminte monahale.

5. Tipul de sprijin

Tipul de sprijin s-a stabilit în baza prevederilor Art. 67 (1)(a) din Reg. nr. 1303/2013, sub forma rambursării costurilor eligibile și platite efectiv. Alocarea

financiara pentru aceasta masura este de ~~119,18951.234~~ euro, la nivelul teritoriului GAL.

6. Tipurile de actiuni (cheltuieli) eligibile si neeligibile

Actiuni/cheltuieli eligibile specifice

- investiții pentru refacerea/intretinerea patrimoniului cultural de interes local in vederea conservarii acestuia;
- investitii in realizarea de cai de acces catre obiective turistice, marcaje a traseelor turistice, realizarea locurilor de odihna;
- materiale de informare turistica (brosure, materiale virtuale de prezentare a zonei, harti turistice, aplicatii web pentru prezentarea elementelor de patrimoniu).
-

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din:

Reg (UE) nr. 1305/2013 - art. 45, 60 si art.7 din HG 226/2015 (legislatia care priveste stabilirea cadrului national de implementare a masurilor finantate prin FEADR);

Actiuni/cheltuieli neeligibile

Conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR, nu sunt eligibile:

- achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;
- achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevazute la art.19 din Reg. 1305/2015;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate Specifice

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția să se realizeze în spațiul rural, in teritoriul GAL;

- Investiția trebuie să fie în corelare cu prevederile din Strategia de Dezvoltare Locală a GAL și să se justifice din punct de vedere al scopului pentru care este propus proiectul.

La aceste condiții de eligibilitate specifice se adaugă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor în conformitate cu regulamentele europene și prevederile din HG 226/2015.

8. Criterii de selecție

La stabilirea criteriilor de selecție s-au avut în vedere prevederile Art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013, urmărind asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală.

Criteriile de selecție stabilite în cadrul acestei măsuri, privesc:

- se acorda punctaj proiectelor care prevad un grad sporit de implicare în dezvoltarea turistică a zonei prin acțiunile propuse;
- se acorda punctaj proiectelor care prevad un grad sporit de deservire a populației prin acțiunile propuse;
- se acorda punctaj pentru proiectele care cuprind și obiective care privesc valorificarea specificității locale;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Alocarea financiară pentru această măsură este de **119,18951.234** euro, la nivelul teritoriului GAL.

Finanțarea proiectelor se va face într-un procent de 100%.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorul de monitorizare pentru această măsură este “Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructura îmbunătățite”

Indicatorul de monitorizare care privește populația netă care beneficiază de servicii/infrastructura este **3000 de persoane**.

Ca și indicator specific pentru măsură care privește investițiile în infrastructura turistică asociată cu întreținerea, refacerea patrimoniului cultural din zonă, este: “Numărul obiectivelor de patrimoniu cultural care au beneficiat de sprijin financiar prin această măsură” - 4.

CAPITOLUL VI: DESCRIEREA COMPLEMENTARITĂȚII ȘI/SAU CONTRIBUȚIEI LA OBIECTIVELE ALTOR STRATEGII RELEVANTE (NAȚIONALE, SECTORIALE, REGIONALE, JUDEȚENE ETC.)

Comunele care fac parte din teritoriul acoperit de GAL "Crisul Negru" nu au facut parte dintr-un Grup de Actiune Locala in cadrul Programului LEADER 2007-2013 si nu au beneficiat de finantare prin vechiul program PNDR 2007 - 2013.

In teritoriul ce formeaza GAL Crisul Negru, descrierea complementarității și contribuției la obiectivele altor strategii relevante se realizeaza prin existenta mecanismelor de coordonare cu Programul National de Dezvoltare Locala, care contribuie de asemenea la cresterea nivelului vietii pe plan local, fac zona mai atractiva pentru desfasurarea altor activitati, limiteaza migrarea populatiei, devin accesibile zone turistice, se dezvolta turismul in zona.

Prin PNDR 2015-2018 sunt prevazute urmatoarele investitii in infrastructura locala la nivelul comunelor din teritoriul GAL

Nr. crt.	Denumirea unității administrativ-teritoriale	Denumirea obiectivului de investiții	Alocații de la bugetul de stat pe anul 2015-2018 lei	Valoarea Contractului de finanțare 2015-2018 Lei
1.	Căpâlna	Modernizare drumuri comunale DC 134 Vintere-Săldăbagiu Mic L=5km, DC93 Căpâlna- Săldăbagiu Mic, L=2,6 km și DC 99 Săldăbagiu Mic DC 134-DC 93, L=0,75 km, comuna Căpâlna	991,813.39	991,813.39
	Căpâlna	Modernizare DC 207 DJ 768 B Suplacu de Tinca (DJ 768 A), comuna Căpâlna	1,479,917.15	1,479,917.15
	Căpâlna	Alimentare cu apă a loc. Căpâlna, Rohani, Ginta, comuna Căpâlna	4,628,568.14	4,628,568.14
2.	Ceica	Extindere canalizare menajeră Ceica, comuna Ceica	488,428.00	488,428.00
	Ceica	Alimentare cu apă Ceișoara, comuna Ceica	1,935,348.00	1,935,348.00

3.	Holod	Extindere rețele de apă în comuna Holod, localitățile Lupoia și Dumbrăvița	4,164,681.00	4,164,681.00
	Holod	Alimentare cu apă în localitatea Vintere - Completare, comuna Holod	268,553.00	268,553.00
	Holod	Modernizare drum comunal DC 199 Sîmbăta-Holod, comuna Holod, județul Bihor	571,975.00	571,975.00
	Holod	Alimentare cu apă în localitatea Vintere, comuna Holod	239,735.00	239,735.00
4.	Sîmbăta	Alimentare cu apă în comuna Sîmbăta prin extindere de la comuna Dobrești	5,535,503.00	5,535,503.00
	Sîmbăta	Rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în comuna Sîmbăta	22,041,104.00	22,041,104.00
5.	Uileacu de Beiuș	Modernizare drumuri și străzi în localități ale comunei Uileacu de Beiuș	10,987,326.00	10,987,326.00
	Uileacu de Beiuș	Alimentare cu apă zonală în comuna Uileacu de Beiuș	751,498.93	751,498.93
TOTAL			54,084,450.61	54,084,450.61

Dupa cum se poate observa, prin PNDL (2015-2018) se vizeaza dezvoltarea infrastructurii locale la scara mica care priveste realizarea de drumuri, retea de apa potabila si canalizare.

Prin strategia GAL Crisul Negru s-au propus masuri complementare celor din PNDL, prin accesarea de fonduri pentru consolidarea economiei locale, cresterea calitatii vietii, dezvoltarea vietii comunitare si incurajarea initiativelor locale. Toate investitiile care privesc strategia de dezvoltare locala sunt complementare lucrarilor de investitii in infrastructura locala la scara mica, in sensul in care beneficiind de utilitati pe plan local, se pot dezvolta noi unitati de productie, se poate dezvolta turismul in zona si aspectul cel mai important care priveste cresterea calitatii vietii este asigurarea unor conditii de confort similare cu mediul urban. Se diminueaza astfel si fenomenul de migrare a tinerilor catre oras si sunt realizate premize pentru dezvoltarea locala a Zonei.

cererilor de plată pentru proiectele selectate																	
Monitorizarea proiectelor contractate;																	
Intocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziție aferente costurilor de funcționare și animare																	
Aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane,																	

etc.															
Instruirea personalului GAL si a liderilor locali din teritoriul privind implementarea SDL															

Fata de estimarile din acest calendar , precizam faptul ca primul apel de selectie va fi aferent masurii de infrastructura sociala din SDL si, in masura in care nu se depun proiecte in urma apelurilor de selectie lansate, acestea se vor repeta la interval de 30 zile fata de data limita de depunere a proiectelor, mentionata in apelul de selectie lansat anterior.

Apelurile de selectie vor fi reluate si in primul semestru al anului IV de functionare, in situatia in care , dupa etapa de evaluare intermediara a implementarii strategiilor de catre GAL, realizata de catre AM-PNDR, GAL va mai primi o alocare financiara care sa suplimenteze valoarea strategiei ; ca urmare se vor lansa apeluri de selectie pentru finantarea masurilor din SDL pentru care GAL a identificat solicitanti.

Actiunile de animare, consultanta pentru implementarea strategiei si instruirea personalului si a liderilor locali, se vor realiza preponderent in primii doi ani de functionare a GAL, pentru ca in aceasta perioada se impune realizarea acestor activitati pentru o functionare eficienta.

Activitatile de evaluare si selectie a proiectelor se vor desfasura in perioada in care se vor lansa si apelurile de selectie, pina la contractarea intregii alocari bugetare pe fiecare masura.

Activitatile privind monitorizarea ,verificarea cererilor de plata, evaluarea implementarii startegiei vor privi intreaga perioada de implementare ca si activitatile privind functionarea GAL(*pina la finalul anului 2023, incluzind 15 semestre*).

2. Responsabilii pentru implementarea actiunilor (personal angajat/servicii externalizate/parteneri, etc.)

Pentru a desfasura actiunile prevazute, GAL isi va angaja personal propriu, pentru care, in fisa postului, va specifica activitatile concrete pe care acestia le vor realiza in cadrul functionarii GAL.

a.)Personalul propriu al GAL va fi responsabil de realizarea urmatoarelor activitati:

- pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- animarea teritoriului;
- analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate;
- monitorizarea proiectelor contractate;
- întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane, etc.

b.) Fata de activitățile pe care GAL le va realiza cu proprii angajați (implicati în activitățile menționate în fișele de post ale acestora), GAL va externaliza o serie de servicii care privesc pe de o parte activități de consultanță (ce se vor constitui într-un suport metodologic pentru implementarea strategiei), dar și alte activități distincte, menționate în fișa Sub-măsurii 19.4 din PNDR. (evaluarea implementării strategiei, instruirea personalului și liderilor locali).

Astfel GAL va externaliza serviciile care privesc:

- consultanță tehnică și financiară și expertiză legată de implementarea strategiei GAL;
- servicii de audit;
- servicii care privesc monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- servicii de instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților GAL privind implementarea SDL;
- servicii pentru instruirea liderilor locali din teritoriul GAL privind implementarea SDL prin seminarii și grupuri de lucru;
- o secțiune din activitățile de animare (activități de promovare sau informare) care privesc realizarea de pliante, afise, broșuri, mass media locală, publicații proprii, pagina de internet, catering, etc.

c.) În ceea ce privește partenerii, aceștia vor fi menționați în cadrul proiectelor de cooperare pe care GAL le va implementa la nivelul teritoriului.

3. Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse (bugetul alocat costurilor de funcționare ale GAL și resursele externe utilizate corelate cu acțiunile propuse)

Resursele materiale pe care GAL le va utiliza în vederea desfășurării activității de funcționare în vederea implementării strategiei privesc:

- asigurarea unui spațiu adecvat, unde personalul GAL își va realiza activitățile. Spațiul de funcționare va fi pus la dispoziția GAL de către primăria Holod în baza unui contract de comodat.
  - asigurarea pentru fiecare angajat a unui birou de lucru și a unui calculator; numărul acestora va fi stabilit de către GAL după angajarea personalului;
  - asigurarea dotărilor pentru depozitarea documentelor, tip fisier, dulap, etc, într-un număr de 3-4 buc.
  - asigurarea unei imprimante multifuncționale, în vederea bunei desfășurări a activității personalului propriu.;
  - asigurarea unui mijloc de transport la nivelul GAL;
  - asigurarea unor echipamente care asigură buna funcționare a GAL;
- De asemenea se va asigura la nivelul GAL materiale consumabile suport.

~~Resursele financiare pe care GAL le va utiliza.~~

~~Resursele financiare pentru asigurarea funcționării GAL reprezintă 20% din valoarea aferentă Componentei A a Planului Financiar (valoarea stabilită pentru~~

populație și teritoriu, în suma de 512.340 euro) și este de 102.468 euro. La suma Componentei A, se va putea adăuga și valoarea Componentei B – aferentă nivelului de calitate al strategiei, obținut în urma procesului de evaluare și selecție a SDL. În această din urmă situație, se va majora și valoarea cheltuielilor de funcționare, rămânând însă tot în limita a 20% din valoarea totală.

Suma care reprezintă cheltuielile de funcționare a GAL, va fi esalonată pe cei 5 ani de funcționare. Alocarea anuală va fi stabilită de către GAL în funcție de activitățile pe care le va realiza. Pentru că suma primită prin Sub-măsură 19.4 nu va putea acoperi toate costurile de funcționare ale GAL, după selecția strategiei și constituirea GAL în formă juridică de ONG, în Adunarea Generală se va stabili o contribuție financiară din partea partenerilor, pentru a completa resursele financiare ale GAL.

Resursele financiare pe care GAL le va utiliza.

Resursele financiare pentru asigurarea funcționării GAL reprezintă 20% din valoarea aferentă Componentei A a Planului Financiar (valoarea stabilită pentru populație și teritoriu, în suma de 512.340 euro) și este de 102.468 euro.

La suma Componentei A, se va putea adăuga și valoarea Componentei B - aferentă nivelului de calitate al strategiei, obținut în urma procesului de evaluare și selecție a SDL. În această din urmă situație, se va majora și valoarea cheltuielilor de funcționare, rămânând însă tot în limita a 20% din valoarea totală.

Suma care reprezintă cheltuielile de funcționare a GAL, va fi esalonată pe toți anii de funcționare (*până la finalul anului 2023, incluzând 15 semestre*). Alocarea anuală va fi stabilită de către GAL în funcție de activitățile pe care le va realiza. Pentru că suma primită prin Sub-măsură 19.4 nu va putea acoperi toate costurile de funcționare ale GAL, după selecția strategiei și constituirea GAL în formă juridică de ONG, în Adunarea Generală se va stabili o contribuție financiară din partea partenerilor, pentru a completa resursele financiare ale GAL.

În tabelul de mai jos, vom prezenta o repartizare procentuală estimativă a sumei ce va fi alocată GAL pentru funcționare prin Contractul de Finanțare încheiat cu AFIR, în cadrul Sub-măsurii 19.4, suma ce reprezintă 20% din valoarea strategiei, respectiv 102.468 euro (Componenta A).

Această alocare procentuală pentru categoriile mari de cheltuieli de funcționare eligibile, nu este exhaustivă, are doar rolul de a orienta GAL în utilizarea eficientă a fondurilor alocate, în așa fel încât să se poată asigura funcționarea GAL în limitele acestor sume.

Pentru orice alte sume care se pot adăuga celor din Componenta A, GAL poate aplica doar ponderea acestor cheltuieli în stabilirea bugetului pentru funcționare.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru funcționare	Procentul de alocare din suma totală pentru funcționare %	Suma ce revine pentru categoriile de cheltuieli eligibile* ((euro)
Cheltuieli de personal	50%	51.234
Cheltuieli de consultanță și evaluarea implementării strategiei	15%	15.370

Cheltuieli de animare	5%	5.123
Asigurarea bazei materiale pentru functionare	12%	12.297
Cheltuieli de intretinere si deplasare	7%	7.173
Cheltuieli privind instruirea personalului GAL si lideri locali	3%	3.074
Alte cheltuieli eligibile pentru functionare	8%	8.197
Total		102.468

*Sumele stabilite privesc doar raportarea la valoarea componentei A a planului de finantare al strategiei)

Aceste sume vor fi completate de catre partenerii GAL la nevoie, in vederea asigurarii unei bune functionari a grupului.

CAPITOLUL VIII: DESCRIEREA PROCESULUI DE IMPLICARE A COMUNITĂȚILOR LOCALE ÎN ELABORAREA STRATEGIEI

Activitatea de animare care s-a desfășurat și finalizat la nivelul teritoriului GAL, a cuprins *actiunile de animare, informare, consultare și întâlniri cu grupurile de lucru tematice*.

Activitatea de animare a avut loc în fiecare din cele 5 comune din parteneriatul „GAL Crisul Negru”, respectiv: comuna Ceica, comuna Capalna, comuna Holod, comuna Sambata și comuna Uileacu de Beius.

Au avut loc 8 întâlniri aferente “Activității de animare”, astfel: **5 întâlniri, la nivelul fiecărui UAT din Parteneriat în care s-au desfășurat acțiuni de animare, informare și consultare, și 3 întâlniri microregionale care au privit “Întâlnirile cu grupurile de lucru tematice”.**

În comuna Ceica a avut loc întâlnirea aferentă *Activității de animare* în săptămâna 6 (04.02.2016-11.02.2016) din perioada de implementare. La această acțiune a fost planificat un număr de 15 participanți, și au participat cei 15 participanți planificați.

În comuna Capalna a avut loc întâlnirea aferentă *Activității de animare* în săptămâna 6 (04.02.2016-11.02.2016) din perioada de implementare. La această acțiune a fost planificat un număr de 15 participanți, dar au participat 19 persoane.

În comuna Holod a avut loc întâlnirea aferentă *Activității de animare* în săptămâna 6 (04.02.2016-11.02.2016) din perioada de implementare. La această acțiune a fost planificat un număr de 15 participanți, și au participat cele 15 persoane planificate.

În comuna Sambata a avut loc întâlnirea aferentă *Activității de animare* în săptămâna 6 (04.02.2016-11.02.2016) din perioada de implementare. La această acțiune a fost planificat un număr de 15 participanți, și au participat tot 15 persoane.

În comuna Uileacul de Beius a avut loc întâlnirea aferentă *Activității de animare* în săptămâna 6 (04.02.2016-11.02.2016) din perioada de implementare. La această acțiune a fost planificat un număr de 15 participanți, dar au participat un număr de 17 persoane.

Actiunile de animare, informare și consultare care au avut loc la nivelul fiecărui UAT din GAL, au fost realizate de către firma de consultanță contractată de către Beneficiarul Sub-măsurii 19.1

Actiunea de animare și informarea au constat în prezentarea la nivelul teritoriului a Abordării Leader, și a modului în care comunitățile locale pot fi implicate în stabilirea dezvoltării ulterioare a zonei. Pentru a stabili direcțiile și posibilitățile de dezvoltare s-au prezentat măsurile ce pot fi accesate prin intermediul „Parteneriatului GAL Crisul Negru” și condițiile de eligibilitate și de selecție pentru proiectele ce pot fi depuse.

Au fost prezentate activitățile și acțiunile ce vor fi întreprinse de către GAL, a bugetului de cheltuieli. În vederea eficientizării acțiunilor de informare au fost distribuite materiale de prezentare (afise), astfel, la fiecare primărie s-au pus afise la aviziere.

In cadrul *actiunilor de consultare* s-au distribuit chestionare pentru identificarea nevoilor cetatenilor din teritoriu. De asemenea au fost identificate nevoile existente pentru teritoriul vizat in vederea dezvoltarii rurale.

In saptamanile 6-8 din perioada de implementare (perioada 04.02-25.02) au avut loc *Intalnirile cu grupurile de lucru tematice* .

Au fost convocate 3 astfel de intalniri care au avut loc in comuna reprezentativa din GAL, mai exact in comuna Holod si a fost planificata participarea unui numar de cate 40 de persoane la fiecare intalnire. In cadrul acestor intalniri s-au colectat informatii referitoare la teritoriul din cadrul Parteneriatului si s-au distribuit participantilor chestionare pentru culegerea datelor referitoare la nevoile Parteneriatului „GAL Crisul Negru”. De asemenea li s-au prezentat posibilitatile de accesare a proiectelor, atat in domeniul agricol cat si in cel non-agricol, precum si bugetul aferent . Au fost discutii libere cu membri din Parteneriat. La fiecare intalnire micro-regionala a fost instiintat si OJFIR Bihor. Reprezentanti ai OJFIR Bihor au participat la ultima intalnire a grupurilor de lucru tematice, respectiv, cea din saptamana 8 (17.02.2016-25.02.2016).

La intalnirile de la nivelul UAT-urilor si cele microregionale, s-a avut in vedere asigurarea unui protocol de masa pentru participanti, pentru realizarea caruia s-a apelat la o firma de catering. Persoanelor care au participat la evenimente, li s-au distribuit mape cu chestionare si pixuri.

Rezultate: Intalnirile s-au desfasurat la locatiile stabilite in cererea de finantare pentru Sub-masura 19.1.

Cele 5 intalniri din fiecare comuna la care au avut loc *Actiunile de Animare, Informare si Consultare* s-au desfasurat astfel :

- La intalnirea din Comuna Ceica , desfasurata la Primaria comunei au fost prezenti un numar de 15 persoane; pentru cele 15 persoane a fost asigurata masa si li s-au distribuit mape si pixuri.
- La intalnirea din Comuna Capalna desfasurata la Primaria comunei, au fost prezenti un numar de 19 persoane ,din care pentru 15 persoane a fost asigurata masa si li s-au distribuit mape si pixuri.
- La intalnirea din Comuna Holod de la Primarie, au fost prezenti un numar de 15 persoane ,carora le- a fost asigurata masa si li s-au distribuit mape si pixuri.
- La intalnirea din Comuna Sambata de la Primarie, au fost prezenti un numar de 15 persoane , carora le-a fost asigurata masa si li s-au distribuit mape si pixuri.
- La intalnirea din Comuna Uileacu de Beius de la Primarie, au fost prezenti un numar de 17 persoane ,din care pentru 15 persoane a fost asigurata masa si li s-au distribuit mape si pixuri.

Cele 3 intalniri cu grupurile de lucru tematice care au avut loc in Comuna Holod s-au desfasurat astfel:

- La prima intalnire, care a avut loc in saptamana 6 (04.02-11.02) la Caminul Cultural din Holod au fost prezenti un numar de 40 persoane, pentru care a fost asigurata masa, si s-au distribuit mape si pixuri.
- La cea de-a doua intalnire, care a avut loc in saptamana 7 (11.02-18.02) la Caminul Cultural din Holod au fost prezenti un numar de 41 persoane; pentru 40 a fost asigurata masa, si s-au distribuit mape si pixuri.
- La cea de-a treia intalnire, care a avut loc in saptamana 8 (18.02-25.02) la Caminul Cultural din Holod au fost prezenti un numar de 43 persoane;

pentru 40 a fost asigurata masa, si s-au distribuit mape si pixuri. La aceasta intalnire au participat si 2 experti din cadrul OJFIR Bihor.

Au fost identificate ca obiective dezvoltarea activitatilor non-agricole folosind resurse locale si dezvoltarea infrastructurii sociale la nivel local pentru cresterea calitatii vietii.

Au fost identificate nevoile privind sustinerea dezvoltarii sectorului agricol. Obiectivele de atins priveau dezvoltarea lantului de productie integrat si a lanturilor agro-alimentare scurte pentru comercializare si gasirea unor forme asociative pentru valorificarea produselor, pentru cresterea veniturilor in zona.

CAPITOLUL IX: ORGANIZAREA VIITORULUI GAL - DESCRIEREA MECANISMELOR DE GESTIONARE, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI CONTROL A STRATEGIEI

În acest capitol se prezintă mecanismele de gestionare, monitorizare, evaluare și control a SDL, dar și mecanismul de monitorizare pentru proiectele selectate de GAL.

Organizarea funcționării GAL are la baza:

- stabilirea unor mecanisme de gestionare, monitorizare, evaluare și selecție a proiectelor depuse în vederea implementării strategiei;
- stabilirea unor mecanisme de monitorizare, evaluare și control a strategiei, în vederea îndeplinirii sarcinilor ce revin GAL (prevăzute la art. 34 alin(3) al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013);
- stabilirea cadrului instituțional în vederea îndeplinirii funcțiilor administrative (prevăzute în fișa Sub-măsurii 19.4 din PNDR)

Atât sarcinile care revin GAL din Reg.1303/2013, cât și activitățile prevăzute pentru îndeplinirea funcțiilor administrative, vor fi cuprinse într-un Regulament de Organizare și Funcționare ce se va elabora la nivelul GAL și în care se vor preciza compartimentele funcționale și atribuțiile personalului angajat.

Tot în ROF va fi stabilită și componenta Comitetului de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestărilor, pentru ambele organisme păstrind proporția mai mare de reprezentare a sectorului privat și al societății civile, față de cel public.

Față de prevederile din Reg. 1303/2013, privind sarcinile GAL, se vor menționa activitățile întreprinse la nivelul GAL-ului pentru realizarea lor.

Sarcinile ce revin GAL, conform art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, vizează:

1.Consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor.

GAL-ul în funcție de activitățile pe care trebuie să le desfășoare în vederea implementării strategiei, va stabili necesarul de personal în baza unei organigrame, în care se precizează posturile prevăzute pentru funcționare.

Pentru fiecare poziție din organigramă, se stabilește fișa postului, cerințele din aceste fișe vor sta la baza procesului de evaluare și angajare a personalului.

În fișele de post sunt prevăzute cerințele față de poziția din organigramă și privesc: responsabilitățile postului, atribuțiile ce îi revin, locația unde se va desfășura activitatea, resursele utilizate pentru îndeplinirea atribuțiilor, studiile/cursuri absolvite/autorizări, cunoștințele necesare ocupării postului, posibilități de adaptare și de a lucra în condiții de eficiență.

Angajarea personalului se va face cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese.

La nivelul acestui Gal, având în vedere faptul că suma aferentă implementării strategiei este de 512.340 euro (componenta A) și cheltuielile de funcționare (reprezintă 20% din suma aferentă implementării strategiei) sunt în suma de 102.467 euro, angajarea personalului se va face doar pentru pozițiile absolut obligatorii, care intervin direct în fluxurile procedurale privind implementarea strategiei și în funcționarea GAL.

Fiind un GAL nou înființat, care nu dispune de personal cu expertiză în implementarea strategiei, este necesar ca personalul propriu ce va fi angajat, să dețină un nivel de calificare și expertiză care să asigure funcționarea eficientă a acestuia.

Organigrama GAL va cuprinde următoarele poziții:

- Manager
- Responsabil financiar - contabil

- Un expert responsabil cu animarea teritoriului, cu monitorizarea proiectelor selectate de catre GAL /monitorizarea strategiei si verificarea conformitatii cererilor de plata;
- Doi experti tehnici care se vor ocupa cu verificarea și selecția proiectelor ce se vor implementa.

Aceasta echipa stabilita la nivelul GAL va beneficia de servicii de consultanță tehnică si financiară și expertiză legată de implementarea strategiei .

Personalul GAL va beneficia de instruire pe parcursul perioadei de functionare, instruire care va viza domeniile de interes pentru acestia, privind evaluarea proiectelor, monitorizarea, achizițiile, documentatia de plata.

Activitatile de consultanta si pregatirea profesionala a personalului GAL se vor desfasura in primii doi ani de functionare, pentru a se valorifica in timp util cunostintele dobindite de catre acestia.

Aceasta sarcina din Reg.1303/2013 este asigurata de catre GAL, prin actiunile (stabilite in fisa tehnica a Sub-masurii 19.4 din PNDR) care privesc "aspecte specifice domeniului resurse umane" si „instruirea personalului“ .

2.Conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă.

Aspecte care privesc procedura de selectie vor fi incluse in Regulamentul de Organizare si Functionare si vor raspunde cerintelor formulate in sarcina precizata in Reg.1303/2013 in ceea ce priveste selectia.

In ROF se va face mentiunea ca punctajele aferente criteriilor de selectie din fisele masurilor din SDL, se stabilesc de catre Comitetul Director al GAL (organism de conducere) si de catre Comitetul de Selectie.

Criteriile de selectie vor fi aduse la cunostinta solicitantilor in mod transparent, fiind incluse in continutul apelurilor de selectie ce vor fi facute publice si in Ghidul Solicitantului masurii care se lanseaza prin apelul de selectie .

In ROF se stabileste componenta Comitetului de Selectie astfel incit sa se respecte procentul de reprezentare de minim 51% pentru entitatile private si societatea civila, din totalul membrilor care compun Comitetul de Selectie.

In ROF se precizeza si cerintele pe care trebuie sa le indeplineasca membrii Comitetului de Selectie/Comisia pentru Solutionarea Contestatiilor, pentru a asigura evitarea conflictului de interes .

In ROF se mentioneaza faptul ca vor da o declaratie pe propria raspundere, prin care acestia se angajeaza ca:
afere

a)nu dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți;

b)nu sunt soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți;

c)nu pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de selectie a cererilor de finanțare.

- Procedura de selectie este publica in Ghidul solicitantului elaborat pentru fiecare dintre masuri, unde sunt mentionate criteriile de selectie si punctajul aferent acestora. Criteriile de selectie sunt stabilite la nivelul fiselor masurilor si au la baza stabilirii lor principiul tratamentului nediscriminatoriu si transparent. Ghidul solicitantului va fi publicat pe site-ul GAL.

Rezultatele selectiei vor fi consemnate intr-un Raport de Selecție (procedura scrisa) ce va fi semnat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție, specificându-se apartenența la mediul privat sau public, iar ca instrument de lucru pentru a realiza selectia , comitetul de selectie va utiliza fisele de verificare a criteriilor de selectie, intocmite de catre expertii GAL.

Aceasta sarcina din Reg.1303/2013 este asigurata de catre GAL, prin activitatile (stabilite in fisa tehnica a Sub-masurii 19.4 din PNDR) care privesc "analiza, evaluarea și selecția proiectelor".

3 Asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei.

In continutul fiselor masurilor ce se vor implementa la nivelul teritoriului GAL, se prezinta criteriile de eligibilitate si selectie prin care se asigura implementarea proiectelor care

raspund cel mai bine nevoilor identificate la nivelul teritoriului (prin analiza diagnostic si analiza SWOT intreprinsa) si directiilor de dezvoltare stabilite.

Criteriile de eligibilitate privesc respectarea in mod obligatoriu a cerintelor privind eligibilitatea beneficiarului (asa cum s-a stabilit in fisa masurii) si cerintele ca actiunile eligibile propuse prin proiect sa fie cele prevazute in strategie. Aceste criterii au in vedere coerenta actiunilor stabilite ca prioritare la nivel local si care vizeaza dezvoltarea zonei in concordanata cu obiectivele stabilite.

Aceasta sarcina din Reg.1303/2013 este asigurata de catre GAL, prin activitatile (stabilite in fisa tehnica a Sub-masurii 19.4 din PNDR) care privesc "analiza, evaluarea și selecția proiectelor" .

4.Pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție.

La nivelul GAL se vor publica apeluri de selectie, cu precizarea unei perioade determinate de depunere a proiectelor, numarul apelurilor de selectie fiind conditionat de numarul proiectelor depuse si de epuizarea alocarii financiare pentru fiecare masura in parte. Depunerea proiectelor se va face in baza unei proceduri de depunere permanenta a lor.

5.Primirea și evaluarea cererilor de finanțare și a cererilor de plată depuse;

GAL va elabora propriile proceduri de evaluare a proiectelor si de verificare a conformitatii cererilor de plata. Verificarile vor fi facute in baza precizarilor din Manualul de Procedura elaborat de catre GAL si a fiselor de verificare care vor fi incluse in acest manual.

Se va stabili si metodologia de verificare pentru fiecare fise a masurii in parte.

6.Selectarea operațiunilor, stabilirea quantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare.

Dupa finalizarea propriei evaluari si selectii a proiectelor, GAL va prezenta aceste proiecte spre a fi reverificate de catre AFIR (privind criteriile de eligibilitate) inainte de a se semna Contractul de Finantare intre AFIR si beneficiar.

6.Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

In fisele masurilor ce se vor implementa la nivelul teritoriului au fost prevazuti:

a) Indicatori de monitorizare obligatorii, specifici domeniilor de interventie din sectiunea "Obiective, priorități și domenii de interventie".

Acestia sunt:

- Numarul total al participantilor instruiti - 100 (domeniul de interventie 1C)

- Numarul de exploatare agricole/beneficiari sprijiniti -6 (domeniul de interventie 2B)

- Numarul de exploatare agricole care primesc sprijin pentru participarea la schemele de calitate, la pietele locale si la circuitele de aprovizionare scurte - 6 (domeniul de interventie 3A)

-Locuri de munca create -10 (domeniul de interventie 6A)

-Populatia neta care beneficiaza de servicii/infrastructura imbunatatite - 3000 (domeniul de interventie 6B)

b) Indicatori suplimentari specifici teritoriului si care includ:

- Numarul obiectivelor de patrimoniu cultural si natural sprijinite prin implementarea strategiei- 4

Toti acesti indicatori sunt asumați de catre parteneriat si vor fi monitorizați pe parcursul perioadei de implementare a SDL și vor constitui criteriu de evaluare a performanțelor GAL.

Monitorizarea acestor indicatori se va face pe domenii de interventie, de catre expertul cu sarcini de monitorizare, stabilite prin fisa postului.

Dupa evaluarea si selectarea proiectului la nivelul GAL, expertul care se ocupa cu monitorizarea va extrage din cererea de finantarea indicatorii mentionati de catre beneficiar. In Manualul de procedura intocmit la nivelul GAL, va fi prevazut modul in care expertul responsabil cu monitorizarea va face raportarea privind realizarea acestor indicatori si raportarile care vor fi facute de catre beneficiari catre GAL.

Realizarea acestor indicatori va fi monitorizata la nivelul GAL si functie de realizarea lor se va aprecia eficienta implementarii strategiei GAL in evaluarile care se vor realiza.

Realizarea indicatorilor va fi preluata de catre expertul cu monitorizarea in urma verificarii dosarelor cererilor de plata de la nivelul GAL .

Fata de sarcina GAL de a efectua "activitati specifice de evaluare in legatura cu strategia respectiva" (conform prevederilor din art.34.alin.(2)(g) din Reg.1303/2013),evaluarea implementarii strategiei este o sarcina obligatorie pentru GAL. Acesta va elabora un Plan de Evaluare prin care sa descrie modalitatea de realizare a evaluarii SDL.

Sistemul comun de monitorizare și evaluare include prezentarea logicii de intervenție care prezintă interacțiunile dintre priorități, domeniile de interventie și măsuri.

Evaluarea SDL se va face in functie de continutul logicii de interventie si setul comun de indicatori de context in baza carora a fost facuta analiza diagnostic a zonei GAL, de indicatorii de monitorizare (monitorizati de catre GAL) si care au fost inclusi in fisele tehnice ale masurilor, inclusiv indicatorii specifici locali , utilizați pentru stabilirea de ținte cuantificate în ceea ce privește domeniile de interventie din strategie și evaluarea performanțelor.

Pentru realizarea evaluarii se vor stabili întrebări de evaluare comune, privind modalitatea prin care s-au atins tinte cuantificabile din domeniile de interventie, modalitatea de colectare, stocare și transmitere a datelor din proiectele implementate, modul cum se realizeaza raportarea periodică privind activitățile de monitorizare și evaluare si realizarea unui plan de evaluare.

Continutul cadru al Planului de Evaluare este stabilit in partea a 3-a din Reg.808/2014 si contine următoarele secțiuni ce vor fi completate de catre GAL atunci cind se va realiza aceasta evaluare:

1. Obiective și scop;
2. Scurtă descriere a mecanismului de monitorizare și de evaluare pentru SDL, identificând principalii actori implicați și responsabilitățile lor.
3. Subiecte și activități de evaluare ce vor cuprinde descrierea temelor și a activităților de evaluare. Această secțiune vizează activitățile necesare pentru evaluarea contribuției implementării strategiei la indeplinirea priorităților stabilite, evaluarea

valorilor indicatorilor de rezultat, analiza efectelor nete.

4. Date și informații în care se va face o scurtă descriere a sistemului de înregistrare, păstrare, gestionare și raportare a informațiilor privind implementarea strategiei și furnizarea datelor de monitorizare pentru evaluare.

5. Calendar de evaluare.

6. Comunicare - prin care se va descrie modul în care concluziile evaluării vor fi comunicate destinatarilor, inclusiv o descriere a mecanismelor stabilite pentru urmărirea utilizării rezultatelor evaluării.

7. Resurse - descrierea resurselor necesare și prevăzute pentru implementarea planului de evaluare, inclusiv indicarea capacității administrative, a datelor, a resurselor financiare, a nevoilor în materie de TI. Descrierea activităților de consolidare a capacităților prevăzute pentru a se garanta că planul de evaluare poate fi pe deplin pus în aplicare.

Prezentarea Organigramei GAL

La nivelul GAL, funcțiile de management, monitorizare și evaluare și alte funcții vor fi indeplinite de către 5 persoane, angajate cu contracte individuale de muncă de minim 4 ore (vizează criteriul de selecție CS4.3 - capacitatea de implementare a SDL).

Astfel la nivelul GAL, va funcționa :

1. Manager (responsabil administrativ, privește funcția de management) răspunde de toate compartimentele și se implică în realizarea efectivă a activităților care privesc: aspectele juridice, de resurse umane, proceduri de achiziții, legătura cu AFIR și alte organisme.

2. Responsabilul financiar, răspunde de aspectele financiare - contabilitate de la nivelul GAL;

3. Experti tehnici (2 persoane, privește funcția de evaluare), realizează activitatea de evaluare și pregătire pentru selectare a proiectelor depuse de către beneficiari;

4. Expert pentru animare (1 persoană), pentru monitorizarea proiectelor și verificarea cererilor de plată ale beneficiarilor;

Compartimentele prevăzute, unde se regăsește personalul angajat:

La nivelul GAL vor fi stabilite:

1. Compartiment financiar - contabil, juridic, resurse umane, achiziții, relații contractuale; (manager + responsabilul financiar)

2. Compartiment tehnic (evaluarea, selectare) - 2 experți tehnici

3. Compartiment privind animarea, monitorizarea și instrumentarea cererilor de plată a beneficiarilor - 1 expert;

CAPITOLUL X: PLANUL DE FINANȚARE AL STRATEGIEI

Planul de finanțare						
VALOARE SDL COMPONENTA A	Suprafata TERITORIU GAL	Populație TERITORIU GAL	VALOARE TOTALĂ COMPONENTA A (EURO)			
	274,56	12,088	512,340			
COMPONENTA A ¹	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ LA MĂSURA (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUALĂ ⁴ (%)
	4	Fermare profesională - M1/1C	100%	25,617	25,617	5.00%
	2	"Sprijin pentru exploatarea agricolă" - M2/2B	100%	128,085	128,085	25.00%
	3	Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor - M3/3A	100%	25,617	25,617	5.00%
	4	-	-	-	0	0.00%
	5	-	-	-	0	0.00%
	6	Sprijinirea diversificării și crearea de locuri de muncă - M4/6A	100%	76,851		
		Investiții în infrastructură turistică și de patrimoniu - M6/6B	100%	51,234		
		Investiții în infrastructură socială - M5/6B	100%	102,468	230,553	45.00%
	Cheltuieli de funcționare și animare ²			100%		102,468
TOTAL COMPONENTA A				512,340		
COMPONENTA B ³	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ LA MĂSURA (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUALĂ ⁴ (%)
	4					
	2					
	3					
	4					
	5					
	6					
	Cheltuieli de funcționare și animare ²			100%		135,910
TOTAL COMPONENTA B				679,550		
TOTAL GENERAL (COMPONENTA A + COMPONENTA B)				1,191,890		

¹ Va fi completată cu valoarea aferentă teritoriului și populației vizate de SDL, exprimată în Euro.

² Nu va fi completată la momentul depunerii SDL. Valoarea aferentă componentei B va fi comunicată ulterior publicării raportului final de selecție, în vederea definitivării planului de finanțare.

³ Valoarea nu trebuie să depășească 20% (25% pentru Delta Dunării) din costurile publice totale efectuate pentru această strategie.

⁴ Va fi indicată valoarea procentuală pe fiecare prioritate raportată la costurile publice totale efectuate pentru această strategie.

PLANUL DE FINANȚARE AVIZAT DE DGDR AM PNDR - COMPONENTA A+B

ASOCIAȚIA GAL CRIȘUL NEGRU

PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOAREA PROCENTUALĂ ³ (%)
1	M1/1C Formare profesionala	100%	59,595	59,595	5.00%
2	M2/2B Sprijin pentru exploatarele agricole	100%	297,973	297,973	25.00%
3	M3/3A Accesul la schema de calitate privind certificarea produselor	100%	59,595	59,595	5.00%
6	M4/6A Sprijinirea diversificarii si crearea de locuri de munca	100%	178,784	536,351	45.00%
	M5/6B Investitii in infrastructura sociala	100%	238,378		
	M6/6B Investitii in infrastructura turistica si de patrimoniu	100%	119,189		
Cheltuieli de funcționare și animare			238,378	238,378	20.00%
TOTAL			1,191,890	1,191,890	100.00%

CAPITOLUL XI :PROCEDURA DE EVALUARE SI SELECTIE A PROIECTELOR DEPUSE IN CADRUL SDL

Dupa incheierea Contractului de Finantare cu AFIR privind finantarea functionarii prin Sub-masura 19.4, GAL isi va organiza activitatea care sa ii permita implementarea Strategiei de Dezvoltare Locala. In acest sens, GAL elaboreaza proceduri de evaluare si selectie a proiectelor depuse pentru implementarea SDL.

Pentru elaborarea procedurilor de lucru, GAL va solicita incheierea unor contracte de servicii privind acordarea de consultanta, prin care sa primeasca suport metodologic in realizarea acestor proceduri.

Procedurile de lucru privesc:

I. Procedura de evaluare

In cadrul procedurii de evaluare se vor elabora:

a) *Ghidul solicitantului pentru fiecare dintre masurile din SDL;*

Continutul cadru al Ghidului Solicitantului

Ghidul solicitantului se realizeaza pentru fiecare masura in parte.

In continutul Ghidului sunt preluate toate cerintele din fisele masurilor din SDL care privesc alocarea bugetara a masurii, beneficiarii eligibili, actiunile eligibile (conform prevederilor din SDL), cheltuielile eligibile/neeligibile, criteriile de eligibilitate si selectie a proiectelor, tipul de sprijin, procentul de finantare nerambursabila si suma efectiva care se acorda (pentru proiectele care primesc o suma fixa, forfetara), indicatorii de monitorizare.

In ceea ce priveste procedura de selectie, in Ghid sunt mentionate punctajele aferente fiecarui criteriu de selectie preluat din fisa masurii din SDL si sunt facute precizari legate de cadrul legislativ de implementare a masurii, modul de depunere a proiectelor, de contractare a lor cu AFIR, se prezinta etapele de implementare si raportare si sunt precizate aspectele legate de plata.

b) *Apelul de selectie*

Continutul cadru al apelului de selectie;

Apelul de selectie se publica pe pagina de internet a GAL-ului si pe suport tipărit la sediul GAL. Se lanseaza periodic, functie de numarul proiectelor depuse in limita alocarii bugetare pe masura. Apelul trebuie să conțină minimum următoarele informații: Data lansării apelului ,data limită de depunere a proiectelor, locul și intervalul orar în care se pot depune; Suma - alocata în acel apel pentru masura respectiva si suma maximă nerambursabilă/proiect; Documentele justificative pentru verificarea criteriilor de eligibilitate si selectie; Cerințele de eligibilitate (preluate din Ghidul Solicitantului aferent măsurii); Procedura de selecție, se vor mentiona criteriile de selecție si punctajele aferente acestora (preluate din Ghidul solicitantului); Data și modul de anunțare a rezultatelor procesului de selecție .

c) **Manual de procedura** - va include atit fluxul procedural privind etapele de evaluare a proiectelor , cit si etapele procedurii de selectie a lor.

In Manualul de procedura , se mai mentioneaza:

- modul in care se realizeaza monitorizarea acestor proiecte
- modul in care se face verificarea conformitatii cererilor de plata a beneficiarilor, de catre GAL (atributii stabilite prin fisa Sub-masurii 19.4 din PNDR).Evaluarea si stabilirea punctajului pentru selectie, se face in baza verificarilor incluse in

formularele “Fise de verificare a eligibilitatii proiectelor” si “Fisa de verificare a criteriilor de selectie”, specifice pentru fiecare masura din SDL.

Verificarea eligibilitatii stabilita prin fisa de verificare, va cuprinde atat verificarea criteriilor generale de eligibilitate (stabilite in baza HG 226/2015, privind cadrul general de implementare a PNDR), cit si a criteriilor de eligibilitate specifice, preluate din fisele masurilor din SDL. Verificarea se face in baza informatiilor din cererile de finantare si a documentelor anexa la cererea de finantare.

In fiecare din aceste formulare (*Fise de verificare a eligibilitatii proiectelor*” si “*Fisa de verificare a criteriilor de selectie*”) se va prezenta si metodologia de verificare pentru fiecare criteriu in parte.

II. Procedura de selectie

Selectia proiectelor se efectuează de către Comitetul de Selectie stabilit la nivelul GAL si a carei componenta se regaseste in Regulamentul de Organizare si Functionare a GAL, cu respectarea cerintelor de reprezentativitate (cel putin 51% din voturi sunt exprimate de parteneri din mediul privat si societate civila).

Tot in ROF se mentioneaza si componenta Comisiei de Solutionare a Contestatiilor, care este constituita din alti membri decit cei care sunt in componenta Comitetului de Selectie, pastrand insa aceiasi reprezentativitate.

Punctajul aferent criteriilor de selectie prevazute in fisele masurilor din SDL, se stabileste de catre Comitetul Director (organism de conducere) si Comitetul de Selectie, prioritate avind criteriile care privesc aspectele inovative stabilite in SDL, caracteristice abordarii LEADER.

Pentru selectia proiectelor, GAL prezinta „Fisa de verificare a criteriilor de selectie” (intocmita in baza Manualului de procedura antementionat, de catre expertii compartimentului tehnic al GAL) pentru fiecare proiect in parte, si Comitetul de Selectie stabileste ierarhia acestor punctaje totale si proiectele care sunt selectate (in limita alocarii bugetare pe masura din SDL).

Selectia se face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selectiei să fie prezenti cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selectie.

Dupa selectie, se intocmeste un Raport de Selectie si GAL il va publica pe pagina proprie de internet. Beneficiarii ai căror proiecte nu au fost selectate, pot depune contestații la sediul GAL. Contestațiile primite vor fi analizate de catre Comisia de Solutionare a

Contestatiilor, care va intocmi un Raport Privind Solutionarea Contestatiilor, ce va fi pulicat pe pagina de internet a GAL.

Tablel cu componenta Comitetului de Selectie

PARTENERI PUBLICI % -		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBSERVATII
PARTENERI PRIVATII - 100 %		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBSERVATII
ASOCIATIA URBARIARISTILOR DUMBRAVA	PRESEDINTELE COMITETULUI DE SELECTIE	
PFA PIT IOAN DANIEL	MEMBRU	
PFA ANDOR ADRIANA FLORINA	MEMBRU	
PFA CUCIULA IOANA CLAUDIA	MEMBRU	
PFA BENEDEK ANTONIA	MEMBRU	

SOCIETATI CIVILE % -		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBSERVATII
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (maximum5 %) -		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBSERVATII

CAPITOLUL XII: DESCRIEREA MECANISMELOR DE EVITARE A POSIBILELOR CONFLICTE DE INTERESE CONFORM LEGISLATIEI NATIONALE

In Manualul de procedura elaborat la nivelul GAL-ului, vor fi mentionate cerintele care trebuiesc respectate de catre personalul GAL in exercitarea atributiilor de serviciu care le revin, pentru evitarea *conflictul de interese așa cum este acesta prevăzut la art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II - Reguli în materia conflictului de interes.*

In ROF sunt mentionate situatiile care pot fi considerate ca ar conduce la posibile conflicte de interes din partea membrilor Comitetului de Selectie/Comisiei de Solutionare a Contestatiilor.

Pentru evitarea oricarui potential conflict de interes, in Manualul de procedura, se vor separa responsabilitatile personalului implicat in evaluare si selectie, de cele ale personalului implicat in verificarea cererilor de plata, in sensul in care persoana care a evaluat proiectul nu va verifica si cererea de plata aferenta acestuia.

Pentru evitarea conflictului de interes fiecare angajat de la nivelul GAL implicat în procesul de evaluare și selecție a proiectelor (angajați GAL implicați în evaluare si stabilirea punctajelor in vederea selectiei),fiecare membru al Comitetului de Selectie și Comisiei de Soluționare a Contestățiilor, va semna o Declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese, în care să se facă referire la prevederile art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II - Reguli în materia conflictului de interes, asa cum prevede actul legislativ.

Restricțiile care trebuiesc respectate pentru evitarea conflictului de interes (prevazute in actul normativ antementionat) privesc:

Neimplicarea în procesul de verificare/evaluare sau selecție a următoarelor persoane:

- a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți;
- b) soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți;
- c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.

In cadrul aceluiași act legislativ se face precizarea ca aceste persoane (care participă la procedura de evaluare, de selecție, de verificare a cererilor de plată) sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 10 și 11 din OG 66/2011.

In sensul celor precizate in actul legislativ, in conținutul acestor declaratii (ce vor fi date in mod obligatoriu), se va menționa: Funcția deținută la nivel GAL; Masura in care este implicata în procesului de evaluare, selectie, verificare cereri de plata/componenta Comitetului de selecție / Comisiei de Solutionare a Contestățiilor; Faptul ca a luat la cunoștință a prevederilor privind conflictul de

interese așa cum este acesta prevăzut la art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II - Reguli în materia conflictului de interes.

În situația în care ar putea exista un conflict de interes între persoana angajată la nivelul GAL și solicitant, angajatul GAL trebuie să anunțe și să se retragă din orice acțiune care ar viza evaluarea, selecția, sau verificarea platilor pentru acel solicitant.

Aceiași abordare trebuie să existe și pentru membrii Comitetului de selecție / Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, atunci când pot fi într-un posibil conflict de interes cu solicitantul proiectului care este supus selecției.